

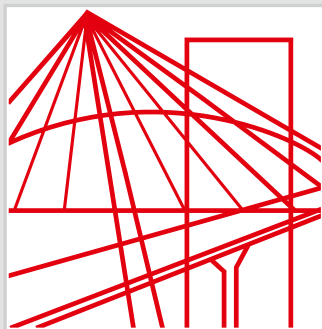
KWARTALNIK BUDOWLANY

4 Sprawozdanie
z działalności OR
za rok 2024

13 Nowe drogi ekspresowe
i obwodnice w województwie
zachodniopomorskim

25 Samowola
budowlana -
ramy zagadnienia

BIULETYN INFORMACYJNY

REDAKTOR NACZELNY:

Jan Bobkiewicz

Rada Programowa:

Jan Bobkiewicz – przewodniczący
 Adam Czernikiewicz – członek rady
 Sylwester Gadomski – członek rady
 Elżbieta Janczyńska – członek rady
 Justyna Just – członek rady
 Anatol Kołoszuk – członek rady
 Sławomir Korzeb – członek rady
 Wiesław Szarkowski – członek rady

Wydawca:

Zachodniopomorska Okręgowa
 Izba Inżynierów Budownictwa
 ul. Energetyków 9
 70-656 Szczecin
 tel./fax: 914 624 440
 tel.: 914 898 410,
 914 898 411,
 914 898 412
 e-mail: kwartalnik@zoiib.pl
<http://www.zoiib.pl>

Projekt graficzny i druk:

ZAPOL Sobczyk Spółka komandytowa

Zdjęcie na okładce:

Mosty w Wolinie w ciągu drogi S3
 fot. GDDKiA Marek Grzeszczuk

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
 za treść ogłoszeń i reklam.
 Nie zwracamy materiałów niezamówionych.

Zastrzegamy sobie prawo skrótów,
 adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

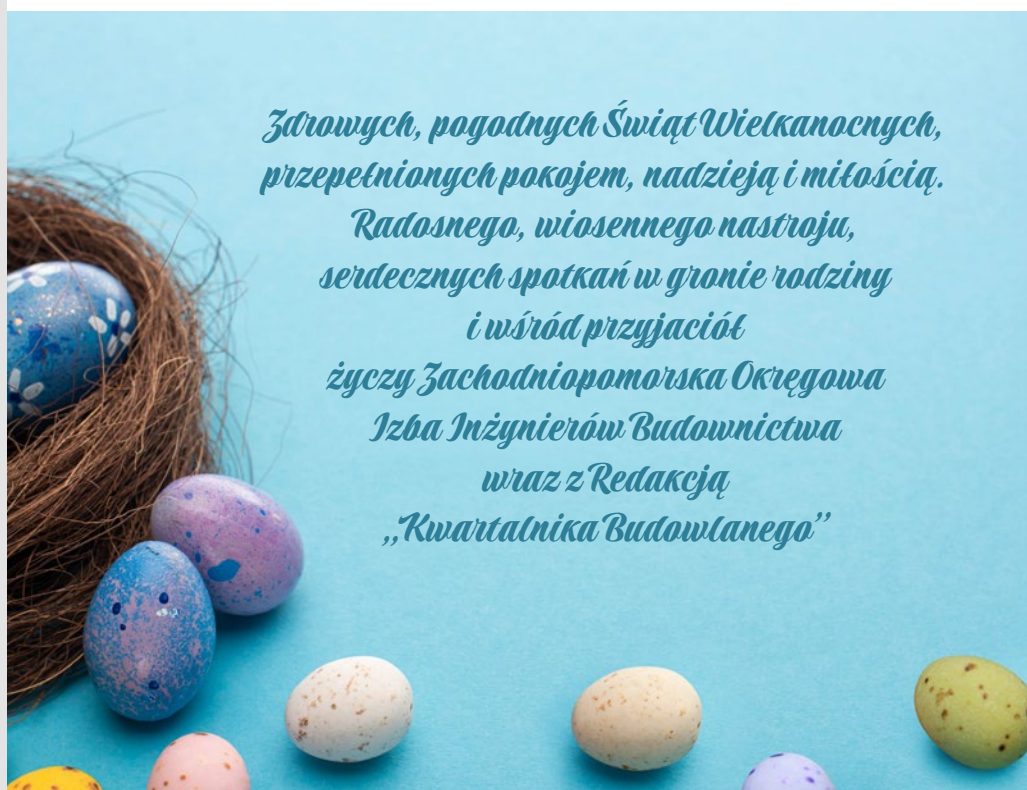
ISSN 1732-8594

Spis treści

Kalendarium	4
Sprawozdanie z działalności Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku	4
Nowe drogi ekspresowe i obwodnice w województwie zachodniopomorskim	13
Pasje naszych inżynierów – rowery	17
Spotkanie wigilijne	22
Bal Inżyniera Budownictwa	22
XLIV sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane	23
Ku przestrodze. Samowola budowlana – ramy zagadnienia	25
Informacje prawne. Odpowiedzialność osób sprawujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie na gruncie przepisów prawa cywilnego oraz kontraktowe możliwości ograniczenia tej odpowiedzialności.	28
Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury Budma 2025	33
Polecamy... ..	33
Artykuł sponsorowany Leipfiger Bader - płytki zaprawowe Mörtelpad... ..	34
Nowości wydawnicze	38

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
 przepętnionych pokojem, nadzieją i miłością.*

*Radosnego, wiosennego nastroju,
 serdecznych spotkań w gronie rodziny
 i wśród przyjaciół
 życzy Zachodniopomorska Okręgowa
 Izba Inżynierów Budownictwa
 wraz z Redakcją
 „Kwartalnika Budowlanego”*

JAN BOBKIEWICZ

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy!

Za nami trzeci rok kadencji organów Izby wybranych przez XXI Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy na lata 2022–2026. Obecnie przygotowujemy się do kolejnego XXIV Zjazdu Sprawozdawczego, którego jednym z najważniejszych zadań będzie zatwierdzenie sprawozdań z działalności poszczególnych organów naszej Izby oraz przyjęcie planów pracy i budżetu na rok 2025. Sprawozdania tradycyjnie zamieszczamy na łamach „Kwartalnika Budowlanego”, aby każdy z członków miał możliwość zapoznania się z nimi oraz mógł przedstawić swoje przemyślenia i propozycje.

Rozpoczął się ostatni rok funkcjonowania tej kadencji organów, kolejny zjazd będzie już zjazdem sprawozdawczo-wyborczym. Przy tej okazji gorąco zachęcam Was do uczestniczenia w spotkaniach wyborczych, podczas których będziemy wybierać delegatów, a spośród nich zostaną wyłonione nowe organy Izby na kadencję 2026–2030 podczas przyszłorocznego zjazdu. O terminach spotkań będziemy Was na bieżąco informować na łamach naszych mediów społecznościowych oraz na stronie internetowej.

Rozmowy z inżynierami odwiedzającymi nasze biuro skłoniły nas do stworzenia broszury zawierającej korzyści z przynależności do Izby. Jak się okazuje, przez ponad 20 lat funkcjonowania naszego samorządu wielu z Was traktuje członkostwo w Izbie jako zło konieczne i nie ma pojęcia, co tak naprawdę Izba oferuje. Dlatego zebraliśmy w całość i opiliśmy najistotniejsze zalety, jakie płyną z przynależności do samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Niewątpliwie najważniejszą kwestią jest ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej oraz związane z nim wypłaty odszkodowań w przypadku popełnienia błędu przez inżyniera. Ponadto zapewniamy Wam możliwość dokształcania poprzez organizowanie różnego rodzaju szkoleń oraz udziału w spotkaniach technicznych i dyskusyjnych. W naszym biurze od lat funkcjonuje także biblioteka zawierająca w swoich zasobach zbiory książek, czasopism technicznych oraz cenniki Sekocenbud. Staraliśmy się integrować środowisko inżynierów poprzez organizowanie różnego rodzaju imprez sportowych. W naszej Izbie powodzeniem cieszy się organizowany co roku w nadmorskich miejscowościach Turniej Badmintona. Uważam, że niezwykle istotna, a często niezauważana jest także ochrona interesów członków naszego samorządu ponieważ my jako Wasi przedstawiciele odbywamy wiele spotkań na różnych szczeblach władzy, aby dbać o szeroko rozumiane interesy inżynierów, zapobiegać niekorzystnym zmianom legislacyjnym i wypracowywać jak najlepsze rozwiązania. Wszystkie korzyści zostały szczegółowo opisane w broszurze, która jest dostępna w naszym biurze oraz na stronie internetowej. Zachęcam do przeczytania i aktywnego korzystania ze wszystkich możliwości.

Namawiam Was do bieżącego odwiedzania naszej strony internetowej, gdzie publikujemy wszystkie aktualności z życia Izby oraz inne istotne informacje. Zamieszczamy tam również informacje o aktualnych szkoleniach, ciekawych konferencjach i sympozjach.

Po raz kolejny nowy rok rozpoczął się niestety bardzo smutnymi wiadomościami. Pożegnaliśmy naszego Kolegę Stanisława Malca, wieloletniego członka naszej Izby i Zastępcę Przewodniczącego Okręgowej Rady w latach 2012–2016. Pożegnaliśmy także prof. dr. hab. inż. Włodzimierza Kiernożyckiego, byłego rektora i współtwórcę Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz prof. dr. hab. inż. Jerzego Wirę, wieloletniego nauczyciela akademickiego związanego z Wydziałem Budownictwa i Architektury.

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy, przed nami mocno tkwiące w naszej polskiej tradycji święta Zmartwychwstania Pańskiego. Z tej okazji w imieniu własnym i wszystkich członków Rady chciałbym życzyć Wam i Waszym rodzinom na ten świąteczny czas nadziei, dużo zdrowia i odporności oraz odpoczynku i radości podczas wspólnych chwil spędzonych przy świątecznym stole.

*dr inż. Jan Bobkiewicz
Przewodniczący Rady Okręgowej
Zachodniopomorskiej Okręgowej
Izby Inżynierów Budownictwa*

MILENA IWANEJKO

Kalendarium

TERMIN	NAZWA WYDARZENIA	MIEJSCE
STYCZEŃ 2025		
17.01.2025 r.	Uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych uzyskanych w jesiennej sesji egzaminacyjnej 2024 roku. Spotkanie odbyło się w budynku Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.	Szczecin
15.01.2025 r.	Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady. Podczas spotkania omawiane były sprawy związane ze sprawozdaniami z działalności poszczególnych organów Izby za 2024 rok.	Szczecin
LUTY 2025		
19.02.2025 r.	Posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady. Podczas spotkania omawiane były m.in. wyniki kontroli prowadzonej przez Okręgową Komisję Rewizyjną w poszczególnych organach.	Szczecin
MARZEC 2025		
3.03.2025 r.	Posiedzenie Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Tematem przewodnim były przygotowania do Zjazdu Sprawozdawczego, zatwierdzenie sprawozdań organów i przyjęcie planów pracy na 2025 rok.	Szczecin

ELŻBIETA JANCZYŃSKA

JAN BOBKIEWICZ

Sprawozdanie z działalności Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku

Wprowadzenie

Dnia 15 grudnia 2000 r. Sejm przyjął ustawę o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów. Obecnie tytuł ustawy brzmi „ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa” (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 551). Umożliwiła ona utworzenie organizacji samorządowych, które przejęły od administracji państwowej część zadań dotyczących między innymi:

- 1) nadawania i pozbawiania uprawnień budowlanych, a także nadawania i pozbawiania tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
- 2) sprawowania nadzoru nad wykonywaniem zawodu;
- 3) doskonalenia kwalifikacji zawodowych;
- 4) zarządzania majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego.

Ustawa przyznała także samorządom zawodowym szerokie kompetencje do reprezentowania interesów środowiska inżynierów wobec organów administracji publicznej, opiniowania aktów

prawnych i rządowych programów kształcenia zawodowego. Sprawozdania przedstawiane na kolejnych zjazdach dają odpowiedź, w jakim stopniu powierzone nam zadania są realizowane.

Zgodnie z § 8 ust. 2 Statutu samorządu zawodowego inżynierów budownictwa struktura organizacyjna Okręgowych Izby Inżynierów Budownictwa jest następująca:

- Okręgowy Zjazd Izby,
- Okręgowa Rada Izby,
- Okręgowa Komisja Rewizyjna,
- Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna,
- Okręgowy Sąd Dyscyplinarny,
- Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

W 2024 roku Okręgowa Rada działała zgodnie z Planem Pracy zatwierdzonym Uchwałą nr ZAP/OZ/0016/2024 XXIV Zjazdu Delegatów Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 20 kwietnia 2024 roku. Okręgowa Rada w ciągu roku odbyła cztery posiedzenia, na których podjęła w sumie 23 uchwały.

Prezydium Rady Okręgowej w roku 2024 odbyło 8 posiedzeń. W posiedzeniach Okręgowej Rady i Prezydium Okręgowej Rady brali udział, z głosem doradczym przewodniczący organów ZOIBB, tj. Okręgowa Komisja Rewizyjna, Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny i Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna oraz Radca Prawny i Dyrektor Biura.

Porządek obrad Okręgowej Rady i Prezydium Okręgowej Rady były dostarczane wraz z załącznikami ich członkom z siedmiodniowym wyprzedzeniem.

Protokoły ze wszystkich posiedzeń Okręgowej Rady i Prezydium Okręgowej Rady są archiwizowane w zapisie elektronicznym oraz w formie papierowej i znajdują się w Biurze Okręgowej Izby. Treść uchwał Okręgowej Rady dostępna jest na stronie internetowej Izby w zakładce Uchwały – Uchwały Okręgowej Rady [<https://zoibb.pl/uchwały-okregowej-rady>].

1. ZAP/OR/0001/2024 13.03.2024

w sprawie zatwierdzenia uchwał Prezydium Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:

- nr ZOIBB/POR/0014/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dofinansowania balu karnawałowego organizowanego w ramach dnia inżyniera;
- nr ZOIBB/POR/0001/2024 z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie przyznania zapomogi losowej dla Członka Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- nr ZOIBB/POR/0002/2024 z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na przeprowadzenie spisu i archiwizacji dokumentów księgowych prowadzonych przez Zachodniopomorską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa;
- nr ZOIBB/POR/0003/2024 z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie wykonania zabudowy w sali seminaryjnej w biurze Izby;
- nr ZOIBB/POR/0004/2024 z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie wyposażenia biura ZOIBB;
- nr ZOIBB/POR/0005/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia sprawozdań organów Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- nr ZOIBB/POR/0006/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia planów pracy organów Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- nr ZOIBB/POR/0007/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia projektu porządku obrad XXIII Okręgowego Zjazdu Sprawozdawczego Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- nr ZOIBB/POR/0008/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia projektu Regulaminu XXIII Okręgowego Zjazdu Sprawozdawczego Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- nr ZOIBB/POR/0009/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zwołania XXIII Okręgowego Zjazdu Sprawozdawczego ZOIBB oraz przygotowania materiałów zjazdowych w wersji cyfrowej;
- nr ZOIBB/POR/0010/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany przewidywanego budżetowego Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa na okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia uchwalenia budżetu przez Okręgowy Zjazd;
- nr ZOIBB/POR/0011/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie dofinansowania nagród za najlepsze prace studentów;

2. ZAP/OR/0002/2024 13.03.2024

w sprawie wyboru oferty dotyczącej przygotowania dokumentacji do wydzielenia samodzielnych lokali użytkowych;

3. ZAP/OR/0003/2024 26.06.2024

w sprawie wykreślenia wpisu w rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej;

4. ZAP/OR/0004/2024 26.06.2024

w sprawie zmiany budżetu Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa na 2024 r.;

5. ZAP/OR/0005/2024 26.06.2024

w sprawie zaleceń Okręgowej Komisji Rewizyjnej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w zakresie działalności Biura Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

6. ZAP/OR/0006/2024 26.06.2024

w sprawie zaleceń Okręgowej Komisji Rewizyjnej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w zakresie działalności Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

7. ZAP/OR/0007/2024 26.06.2024

w sprawie zatwierdzenia uchwał Prezydium Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

- nr ZOIBB/POR/0012/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie wyposażenia biura ZOIBB;
  - nr ZOIBB/POR/00013/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie dofinansowania programu edukacyjno-informacyjnego w zakresie bezpieczeństwa pożarowego;
  - nr ZOIBB/POR/00014/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie partycypacji w kosztach tworzenia aplikacji „Nakłady pracy kierownika budowy”;
  - nr ZOIBB/POR/00015/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie przyznania zapomogi losowej dla Członka Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
  - nr ZOIBB/POR/00016/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie zawarcia aneksu dotyczącego obsługi prawnej;
  - nr ZOIBB/POR/0017/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do Północnej Izby Gospodarczej i Zachodniopomorskiego Klastra Budowlanego;
  - nr ZOIBB/POR/00018/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie dofinansowania nagród za najlepsze prace studentów;
  - nr ZOIBB/POR/0019/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie remontu archiwum w biurze Izby;
  - nr ZOIBB/POR/0020/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie wyposażenia biura Izby;
  - nr ZOIBB/POR/0021/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie przyznania zapomogi losowej dla członka Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
  - nr ZOIBB/POR/0022/2024 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie przyznania zapomogi losowej dla członka Zachodniopomorskiej Izby
- ### **8. ZAP/OR/0008/2024 26.06.2024**
- w sprawie uchylenia uchwały w sprawie Regulaminu dokonywania zakupów, zlecenia dostaw i świadczenia usług na rzecz Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Szczecinie;
- ### **9. ZAP/OR/0009/2024 26.06.2024**
- w sprawie przyjęcia do stosowania Regulaminu dokonywania zakupów, zlecenia dostaw i świadczenia usług na rzecz Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa;
- ### **10. ZAP/OR/0010/2024 26.06.2024**
- w sprawie wyposażenia Gabinetu Młodego Inżyniera;

11. ZAP/OR/0011/2024 26.06.2024

w sprawie wyboru Przewodniczącej Komisji Doskonalenia Zawodowego;

12. ZAP/OR/0012/2024 26.06.2024

w sprawie przyznania zapomogi losowej dla członka Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

13. ZAP/OR/0013/2024 25.09.2024

w sprawie zmiany nazwy Komisji Doskonalenia Zawodowego na Komisję Szkoleń;

14. ZAP/OR/0014/2024 25.09.2024

zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru Przewodniczącej Komisji Doskonalenia Zawodowego;

15. ZAP/OR/0015/2024 25.09.2024

w sprawie zatwierdzenia uchwał Prezydium Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:

- nr ZOIB/POR/0023/2024 z dnia 31 lipca 2024 r. w sprawie przepisów dotyczących RODO;
- nr ZOIB/POR/00024/2024 z dnia 31 lipca 2024 r. w sprawie rozszerzenia składu osobowego Komisji Doskonalenia Zawodowego;
- nr ZOIB/POR/00025/2024 z dnia 6 września 2024 r. w sprawie przyznania zapomogi losowej dla członka Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

16. ZAP/OR/0015/2024 25.09.2024

w sprawie pomocy w walce ze skutkami powodzi;

17. ZAP/OR/0017/2024 25.09.2024

w sprawie udziału zasłużonych członków Izby w Kreatorze Budownictwa Roku;

18. ZAP/OR/0018/2024 25.10.2024

w sprawie przyznania zapomogi losowej dla członka Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

19. ZAP/OR/0019/2024 25.10.2024

w sprawie przyznania odznak honorowych dla członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;

20. ZAP/OR/0020/2024 13.12.2024

w sprawie zmiany budżetu Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa na 2024 r.;

21. ZAP/OR/0021/2024 13.12.2024

w sprawie przyjęcia przewidywanego budżetowego Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa na okres od 1 stycznia 2025 r. do dnia uchwalenia budżetu przez Okręgowy Zjazd;

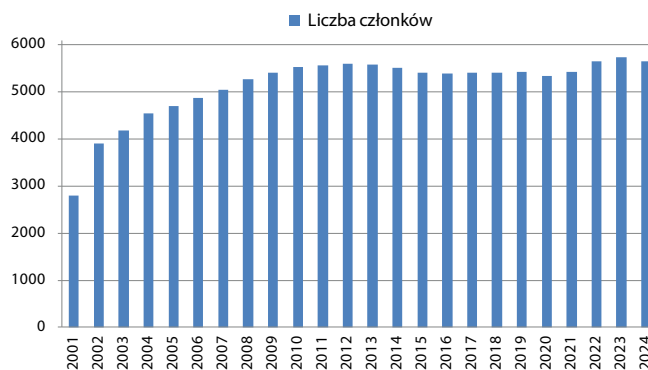
22. ZAP/OR/0022/2024 13.12.2024

w sprawie zatwierdzenia uchwał Prezydium Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:

- nr ZOIB/POR/0026/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie utworzenia biura terenowego w Kołobrzegu;
- nr ZOIB/POR/00027/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie przekazania środków dla powodzi;
- nr ZOIB/POR/00028/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie złożenia do sądu wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w Szczecinie przy ul. Energetyków 9;

23. ZAP/OR/0023/2024 13.12.2024

w sprawie wniosków Okręgowej Komisji Rewizyjnej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w zakresie kontroli finansowej i gospodarczej działalności Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Liczba członków Zachodniopomorskiej Izby

W ciągu całego 2024 roku wpisano po raz pierwszy oraz ponownie łącznie 161 osób na listę członków Izby, wznowiło swoje członkostwo 70 osób, zawiesiły członkostwo 312 osoby, skreśliły się z listy członków 63 osoby zgodnie z Regulaminem. Stan czynnych członków Izby na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosi 5654 osoby, dokonano wpisu na listę członków, zawieszenia członkostwa i skreślenia z listy członków oraz przedłużono wpis 3 inżynierów obcokrajowców zamierzających pełnić samodzielne funkcje w budownictwie na terenie województwa zachodniopomorskiego (wniosek transgraniczny), udzielając zezwolenia osobie będącej członkiem kraju należącego do Unii Europejskiej.

Działalność statutowa**Okręgowy Sąd Dyscyplinarny**

W 2024 roku do OSD wpłynęły 4 nowe wnioski o ukaranie od Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, 6 wniosków o zatarcie kary. Liczba kontynuowanych spraw z lat poprzednich – 3. Liczba spraw, w których wydano pisemną decyzję, orzeczenie lub postanowienie – 7. Przez cały okres sprawozdawczy wszyscy członkowie sądu dyscyplinarnego na bieżąco korzystali z usług kancelarii prawnej.

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

W roku 2024 były kontynuowane 22 sprawy z lat 2020–2023. W 2024 roku wpłynęło 18 spraw, wszystkie były rozpatrywane w trybie odpowiedzialności zawodowej. Do procedowania w kolejnym roku pozostaje 15 postępowań (14 w sprawie odpowiedzialności zawodowej i 1 w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej).

Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna

W 2024 roku odbyły się dwie sesje egzaminacyjne:

- XLIII sesja wiosenna 2024 roku, w której do egzaminu ustnego przystąpiło 147 osób. Wynik pozytywny z egzaminu uzyskało 100 osób;
- XLIV sesja jesienna 2024 roku, w której do egzaminu ustnego przystąpiło 151 osób. Wynik pozytywny z egzaminu uzyskało 115 osób.

Łącznie w 2024 roku Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna nadała uprawnienia budowlane 215 osobom. Decyzje o odmowie nadania uprawnień, spowodowane uzyskaniem wyniku negatywnego z egzaminu, otrzymały 23 osoby z egzaminu testowego, 83 osoby z egzaminu ustnego. Łącznie decyzje odmowne o dopuszczeniu do egzaminu na uprawnienia budowlane w roku 2024 otrzymały 2 osoby.

Komisje Problemowe

W 2024 roku działały następujące Komisje i Koła Problemowe powołane przez Okręgową Radę.

Koło Seniorów

Funkcję Przewodniczącego Koła Seniorów w kadencji 2022–2026 pełni Leon Zuń. Koło Seniorów współpracuje z Działem Szkoleń przy przygotowywaniu programów i organizacji szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków. Ponadto współpracuje z Komisją Promocji i Integracji, aby zaktywizować członków Izby przynależnych do Zachodniopomorskiej Izby.

Komisja Integracji i Promocji

Komisja Integracji i Promocji jako jednostka doradcza Okręgowej Rady została powołana w celu promowania działań Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów w Szczecinie na terenie województwa zachodniopomorskiego i całego kraju, integrowania oraz aktywizowania członków Zachodniopomorskiej Izby do większego bezpośredniego udziału, a także współdziałania przy organizacji szkoleń technicznych, spotkań integracyjnych (towarzyskich, sportowych, turystycznych), spotkań z przedstawicielami władz lokalnych oraz organów państwowych i samorządowych nadzorujących sprawy budowlane w danym rejonie, spotkań z delegatami na Okręgowy Zjazd, a także przedstawicielami Okręgowej Rady oraz organów i komisji Izby.

W dniu 14 czerwca 2022 roku na posiedzeniu Okręgowej Rady zatwierdzono następujący nowy skład osobowy Komisji Integracji i Promocji powołanej na kadencję 2022–2026. Prezydium komisji:

- Przewodniczący – Krzysztof Motylak,
  - Zastępca Przewodniczącego – Jacek Bejgrowicz,
  - Sekretarz – Magdalena Rajca
- oraz pozostali członkowie komisji:
- Tomasz Cieplicki,
  - Adam Piotrowicz,
  - Sebastian Pudło,
  - Paweł Zdoliński,
  - Zbigniew Augustyniak.

W 2024 roku odbyły się trzy spotkania prezydium oraz jedno posiedzenie komisji. Na posiedzeniu komisji omówiono regulamin jej działania oraz działania integracyjno-promocyjne Zachodniopomorskiej Izby, zrealizowane i planowane w 2024 roku, a także plan pracy komisji na 2025 rok.

Członkowie komisji byli zaangażowani w organizację cyklicznego Karnawałowego Balu Inżyniera Budownictwa, który odbył się 3 lutego 2024 roku w Teatrze Variete Muza w Koszalinie.

Komisja poprzez aktywną działalność swoich członków pracujących w poszczególnych rejonach województwa chce doprowadzić do zwiększenia i poprawienia kontaktów między członkami, głównie przez współorganizację szkoleń, seminariów oraz spotkań technicznych, a także organizację spotkań integracyjnych (towarzyskich, sportowych, turystycznych itp.).

Członkowie komisji byli zaangażowani we współorganizację VI Ogólnopolskiego Turnieju Badmintona Inżynierów Budownictwa o puchar Przewodniczącego Okręgowej Rady, który odbył się w dniach 5–8 września 2024 roku w Świnoujściu jako podstawowa cykliczna ogólnopolska impreza integracyjna naszej Izby.

Komisja współpracowała z Radą Programową biuletynu „Kwartalnik Budowlany”, Komisją Doskonalenia Zawodowego, Kołem Młodych, Kołem Seniorów oraz stowarzyszeniami naukowo-technicznymi działającymi w zakresie budownictwa, a także Politechniką Koszalińską i ZUT-em w Szczecinie.

Koło Młodych Inżynierów

Koło Młodych Inżynierów jest stałym zespołem pomocniczym Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Szczecinie. Powołane zostało na podstawie uchwały nr 7/PR/2018 z dnia 15 maja 2018 roku, funkcję Przewodniczącego w kadencji 2022–2026 pełni Rafał Ciepłuch, powołany na stanowisko uchwałą nr 10_R_2022 OR ZOIB z dnia 5 maja 2022 roku. Skład Koła w okresie sprawozdawczym nie uległ zmianie.

Koło Młodych Inżynierów współpracuje z Komisją Szkoleń przy przygotowaniu programów i organizacji szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków Koła Młodych Inżynierów. W okresie sprawozdawczym Koło Młodych wzięło czynny udział w przygotowaniu współpracy z firmą Rector Polska i organizacji szkolenia z zakresu stropów prefabrykowanych. Ponadto współpracuje z Komisją Integracji i Promocji, aby zaktywizować członków Izby przynależnych do Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów.

W 2024 roku Koło Młodych kontynuowało Spotkania Techniczne Młodych. Założeniem przyświecającym organizacji spotkań jest szeroko rozumiana integracja młodych inżynierów poprzez poszerzenie wiedzy i wymianę doświadczeń pomiędzy członkami Izby. W okresie sprawozdawczym odbyły się 3 z 3 planowanych spotkań. Tematyka poruszona na spotkaniach dotyczyła gospodarki wodnej w aglomeracjach miejskich, umocnień głębokich wykopów lądowych oraz przygotowania do robót geologicznych. Koło Młodych Inżynierów przygotowywało również otwarcie zdalnego dostępu do Gabinetu Młodego Inżyniera. System uruchomiono w maju 2024 roku.

W okresie sprawozdawczym dwóch reprezentantów Koła Młodych włączyło się w pracę Rady Młodych Inżynierów, będącej organem opiniodawczo-doradczym Krajowej Rady Polskiej Izby. W ramach kontynuowania postanowień podejmowanych na poziomie krajowym Koło Młodych planuje włączyć się do działań Rady, zmierzających do budowania pozytywnego wizerunku współczesnego inżyniera budownictwa wśród młodzieży w trakcie ich edukacji w szkołach średnich. Na przyszły okres sprawozdawczy zaplanowano również kolejne 3 wydarzenia w ramach Spotkań Technicznych Młodych.

Komisja ds. Szkoleń i Doradztwa Zawodowego

W 2024 roku Zachodniopomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa przygotowała, jak co roku, atrakcyjną ofertę szkoleniową w ramach wykonywania programowego założenia o ustawicznym szkoleniu. Zachodniopomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa wraz z wieloma firmami z branży budowlanej zorganizowała szkolenia z zakresu zastosowania wiodących materiałów budowlanych w praktyce w szeroko pojętym budownictwie oraz sposobach radzenia sobie z błędami budowlanymi i ich profilaktyką. Szkolenia te cieszyły się zainteresowaniem ze strony uczestników. Dodatkowo zostali oni przeszkoleni z zakresu aktualnego prawa budowlanego oraz cywilnego.

W 2024 roku w szkoleniach stacjonarnych, a także online, seminariach i konferencjach uczestniczyło 2856 członków naszej Izby.

Szkolenia stacjonarne	1303
Retransmisje	1255
Szkolenia ZOIB (stacjonarne)	298
Suma: szkolenia online + stacjonarne ZOIB	2856

Przez biuro terenowe w Koszalinie zostały zorganizowane XXVI Warsztaty Nadzoru Inwestycyjnego i Budowlanego, XXI Konferencja naukowa pt. *Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych* oraz II Konferencja naukowa *Turystyka militarna*, w której uczestniczyło ok. 20 osób.

Kolejnym wydarzeniem było *Seminarium drogowe* zorganizowane przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP Oddział w Szczecinie oraz Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie, Zachodniopomorską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa, Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska ZUT, PIP Okręgowy Inspektorat Pracy w Szczecinie, w którym uczestniczyły aż 72 osoby.

Corocznym kluczowym wydarzeniem była możliwość uczestnictwa w seminarium z zakresu ochrony ppoż., organizowanym przez Państwową Straż Pożarną, pt. *Pali się*, w którym uczestniczyło 30 osób.

Odbędzie się również ważna i kluczowa konferencja pod nazwą: *Frcm – innowacyjny system wzmacniania i renowacji konstrukcji zabytkowych obiektów architektury marki Ruregold* pod patronatem firmy VISBUD, warsztaty szkoleniowe: *Prawo budowlane w procesie inwestycyjnym* pod patronatem Starosty Polickiego Shivana Fate oraz seminarium *Budownictwo drogowe* pod patronatem „Millennium. Gazety Budowlanej”, w których również uczestniczyli nasi członkowie Izby.

Większość szkoleń była organizowana bezpośrednio przez Zachodniopomorską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa w Szczecinie, jak również przy współpracy z firmami zewnętrznymi oraz prelegentami będącymi trzonem merytorycznej części szkoleń.

Jednym z większych i znaczących szkoleń, które udało się zorganizować, było szkolenie poprowadzone przez Powiatową Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach, Beatę Kołodziejską nt.: *Projekt techniczny, zakończenie budowy, samowola budowlana*. W tym cyklu szkoleń wzięło w sumie udział 49 osób.

Kolejnym ważnym aspektem tematycznym cieszącym się dużym zainteresowaniem wśród naszych inżynierów był cykl szkoleń z zakresu prawa cywilnego pt. *Odpowiedzialność osób sprawujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie na gruncie przepisów prawa cywilnego i kontraktowe możliwości ograniczenia tej odpowiedzialności*. W tym cyklu szkoleń wzięło w sumie udział 47 osób.

W 2024 roku przeprowadzono szkolenia we współpracy z różnymi branżowymi firmami zewnętrznymi pod kątem materiałooznawstwa.

Wszystkie szkolenia dla naszych członków Izby przeprowadzone były nieodpłatnie.

W ramach współpracy Izby z Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie w szkoleniach mogli uczestniczyć również studenci Wydziału Budownictwa, co dodatkowo może przynieść im korzyści jeszcze na etapie nauki poprzez zdobycie dodatkowej wiedzy w zakresie merytorycznym. Efektem tej współpracy jest obopólna korzyść w zakresie dokształcania młodych ludzi na etapie nauki i jednocześnie naszych doświadczonych członków Izby; pozwala na to możliwość bezpłatnego korzystania w tym samym czasie z większych sal wykładowych celem swobodnej realizacji wszelkiego rodzaju szkoleń.

Kluczowym wydarzeniem była również Gala Kreatora Budownictwa Roku 2024, która wyłoniła i nagrodziła za całokształt działalności w naszym rejonie dwóch naszych członków Izby: Adriana Jaroszkę oraz Lesława Siemaszkę, co dodatkowo aktywizująco wpływa na prestiż wykonywanego zawodu inżyniera oraz motywację i przykład do dalszych i znaczących celów i osiągnięć oraz konieczność ciągłego dokształcania w branży budownictwa.

Wszystkie informacje o szkoleniach przekazywane były członkom drogą mailową poprzez zbiorczy mailing. Dotyczy to członków, którzy mają wpisany aktualny adres poczty elektronicznej w bazie Izby. Informacje o szkoleniach zamieszczane były również w tym samym czasie na stronie internetowej Izby: www.zoib.pl.

Ponadto na bieżąco aktualizowana była gablota z informacjami dotyczącymi szkoleń i tablice informacyjne w siedzibie Izby w Szczecinie.

W roku 2024 Okręgowa Rada podjęła uchwałę zmieniającą nazwę Komisji Doskonalenia Zawodowego na Komisję Szkoleń. W roku sprawozdawczym rozszerzono skład komisji oraz powołano Przewodniczącą Komisji. Jej skład przedstawia się następująco:

- Dominika Pondo – Przewodnicząca Komisji,
- Rafał Ciepluch – Sekretarz Komisji,
- Justyna Just – Członek Komisji,
- Sławomir Korzeb – Członek Komisji,
- Tomasz Lewandowski – Członek Komisji,
- Krzysztof Motylak – Członek Komisji,
- Stanisław Ziębiński – Członek Komisji,
- Tomasz Grzyb – Członek Komisji.

Realizacja szkoleń, 2024 rok

Lp.	Temat	Wykładowca	Liczba godzin	Termin/ miejsce szkolenia	Liczba uczestników
1.	Firma RECTOR: <i>Systemy stropowe gęstożebrowe sprzężone na przykładzie stropów Rector</i>	mgr inż. arch. Przemysław Deryto	2	15.05.2024 ZUT Szczecin	13
2.	Firma ZWCAD: <i>ZWCAD – nowoczesna alternatywa dla AutoCAD</i>	wprowadzenie: Tomasz Grzyb, ZWSOFT Polska; część techniczna: Adam Kłaczek, Szansa sp. z o.o.	2	18.06.2024 online	30
3.	FIRMA LEIPFINGER BADER: <i>Mur jednowarstwowy wykonany z pustaka ceramicznego wypełnionego wełną mineralną (CORISO) lub trocinami drzewnymi (SILVACOR) wykończony elewacją wentylowaną TONALITY</i>	Arkadiusz Armacki, Łukasz Paderewski	2	17.10.2024 ZOIB Szczecin + online	7

Lp.	Temat	Wykładowca	Liczba godzin	Termin/ miejsce szkolenia	Liczba uczestników
4.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach: <i>Projekt techniczny, zakończenie budowy, samowola budowlana</i>	mgr inż. Beata Kołodziejska	5	6.11.2024 ZOIB Szczecin + online	31
5.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach: <i>Projekt techniczny, zakończenie budowy, samowola budowlana</i>	mgr inż. Beata Kołodziejska	5	7.11.2024 ZOIB Szczecin	18
6.	Firma RECTOR: <i>Systemy stropowe gęstożebrowe sprężone na przykładzie stropów Rector. Akustyka stropów – kalkulator akustyczny</i>	mgr inż. arch. Przemysław Deryło	2	7.11.2024 ZOIB Szczecin + online	6
7.	FIRMA HYDROSTOP: <i>Hydroizolacje – 1. Wybrane sposoby naprawy hydroizolacji. 2. Naprawa w systemie hydrostop</i>	Marek Mularczyk, kierownik ds. szkoleń i rozwoju – trener sprzedaży	2	14.11.2024 ZOIB Szczecin + online	13
8.	Szkolenie z prawa, radca prawny z kancelarii LICHT & PRZEWORSKA: <i>Odpowiedzialność osób sprawujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie na gruncie przepisów prawa cywilnego i kontraktowe możliwości ograniczenia tej odpowiedzialności</i>	Anna Kozbur, Patrycja Rycerz, prowadzący: Konrad Pyła	2	19.11.2024 ZOIB Szczecin + online	20
9.	Firma DIMPLEX: <i>Warsztaty – technika pomp ciepła w projektowaniu</i>	dyrektor techniczny Roman Ciońcka	6	21.11.2024 ZOIB Szczecin	16
10.	Szkolenie z prawa, radca prawny z kancelarii LICHT & PRZEWORSKA: <i>Odpowiedzialność osób sprawujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie na gruncie przepisów prawa cywilnego i kontraktowe możliwości ograniczenia tej odpowiedzialności</i>	prowadzący: Konrad Pyła	2	18.12.2024 ZOIB Szczecin + online	27
11.	Firma ZWCAD: <i>Efektywność projektowania w ZWCAD vs. AutoCAD: Kiedy warto rozważyć zmianę?</i>	wprowadzenie: Tomasz Grzyb, ZWSOFT Polska; część techniczna: Adam Kłaczek, Szansa sp. z o.o.	2	28.11.2024 online	23

Realizacja konferencji/wycieczek/dofinansowań dla członków Zachodniopomorskiej Izby w 2024 roku

Lp.	Temat	Termin szkolenia	Liczba przeszkolonych uczestników
1.	XXVI WARSZTATY NADZORU BUDOWLANEGO Przejazd do Szwecji k/Wałcza – II Konferencja naukowa <i>Turystyka militarna</i> Oddzielny program: Szwecja k/Wałcza 11–12.09.2024 – Warszawa 15–16.09.2024	8–12.09.2024	20
2.	Seminarium z zakresu pierwszej pomocy <i>112 Na Ratunek, 998</i>	14.09.2024	30

Biuro terenowe w Koszalinie

Biuro terenowe Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Koszalinie obsługuje głównie członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa mieszkających w Koszalinie oraz w jego okolicach.

W 2024 roku Zachodniopomorska Izba nie zatrudniała w biurze terenowym w Koszalinie pracowników etatowych. Na podstawie uchwały nr 21/R/2022 OR ZOIB z 14 czerwca 2022 roku dyżury w biurze pełnił Krzysztof Motylak sprawujący obecnie funkcję Członka Prezydium Okręgowej Rady oraz Przewodniczącego Komisji Integracji i Promocji.

Członkowie Izby i osoby ubiegające się o uzyskanie uprawnień budowlanych, a także inne osoby fizyczne oraz przedstawiciele instytucji, urzędów i firm budowlanych mieli możliwość bezpośredniego

spotkania, po uprzednim telefonicznym umówieniu, z Krzysztofem Motylakiem, Członkiem Prezydium Okręgowej Rady.

W każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w godzinach 14.00–15.00 w biurze dyżurował i udzielał wyjaśnień Paweł Paduch, Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Biuro terenowe wyposażone jest w niezbędny sprzęt komputerowy, podstawowe oprogramowanie, a także posiada dostęp do internetu.

Członkom Izby udostępniane są:

- normy budowlane;
- czasopisma techniczne;
- obowiązujące druki.

Dostęp do niewielkiego pakietu Polskich Norm jest możliwy za pomocą programu Integram Elektroniczna Biblioteka Norm

(wersja 2.0), z którego bezpłatnie mogą korzystać członkowie Izby, ale obecnie program nie jest aktualny i nie jest możliwa jego aktualizacja. W związku z powyższym oraz z możliwością korzystania przez członków Izby z biblioteki norm po indywidualnym zalogowaniu się w portalu Polskiej Izby dostępnym na stronie internetowej www.piiib.org.pl w 2023 roku z programu Integram nie skorzystała żadna osoba.

W biurze dostępne są wszystkie podstawowe informacje dotyczące działalności Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, w tym organizacyjne, statut, regulamin, wykaz członków, uchwały Rady, a także informacje dotyczące ubezpieczeń członków Izby. W biurze uzyskać można również dostęp do podstawowych przepisów prawnych obowiązujących w budownictwie.

Siedziba biura była ponadto miejscem, w którym spotykali się członkowie Izby, członkowie Organów Izbowych (m.in. OKK, OROZ) i Zespołów Problemowych, a także członkowie branżowych stowarzyszeń naukowo-technicznych.

Z czasopism technicznych dostępnych w biurze terenowym w 2024 roku korzystało kilkanaście osób, przeważnie podczas trwania szkoleń, prezentacji i spotkań branżowych, a także dyżurów osób funkcyjnych. Najczęściej przeglądane i wypożyczane czasopisma fachowe to: „Izolacje”, „Inżynier Budownictwa”, „Przegląd Budowlany”, „Materiały Budowlane” oraz „Inżynieria i Budownictwo”.

Ze względu na niewielką liczbę osób korzystających z literatury fachowej oraz brak pracownika etatowego w biurze nie prowadzono rejestru osób wypożyczających czasopisma.

Biuro terenowe prowadzi część spraw związanych z członkostwem w Polskiej Izbie oraz osobami ubiegającymi się o uzyskanie uprawnień budowlanych.

Biuro terenowe wspierało organizację Karnawałowego Balu Inżyniera Budownictwa z okazji 22-lecia Zachodniopomorskiej Izby w Szczecinie i 90-lecia PZITB oraz VI Ogólnopolskiego Turnieju Badmintona Inżynierów Budownictwa w Świnoujściu.

Ze względu na małe zainteresowanie ze strony członków Biura Terenowego Koszalin nie organizowało zbiorowego wyjazdu na targi BUDMA 2024.

W biurze miały miejsce spotkania, między innymi Komisji Integracji i Promocji oraz spotkania członków branżowych stowarzyszeń inżynierskich.

W ramach współpracy z Politechniką Koszalińską przedstawiciele Izby z rejonu Koszalina uczestniczyli w pracach komisji oceniającej prace dyplomowe przedłożone do konkursu na najlepsze prace dyplomowe wykonane na Wydziale Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji Politechniki Koszalińskiej w roku akademickim 2023/2024.

Obsługa biurowa dla członków Izby i interesantów zewnętrznych prowadzona była w wynajmowanym pokoju nr 14B, a pomieszczenie nr 14A było użytkowane tylko jako sala seminaryjna.

Bezpośredni nadzór nad pracą biura terenowego sprawował Członek Prezydium Okręgowej Rady, Krzysztof Motylak.

Biuro terenowe w Wałczu

Biuro terenowe w Wałczu powołane zostało na podstawie uchwały nr 2/PR/2020 Prezydium Okręgowej Rady z dnia 19 października 2020 roku. Siedziba biura terenowego mieści się w Wałczu przy ul. Dąbrowskiego 2 lok. 1. Koordynatorem lokalnym w Wałczu jest mgr inż. Zbigniew Augustyniak, natomiast kierownikiem biura została Eleonora Puzo.

W biurze terenowym pełnione są cotygodniowe dyżury. W godzinach otwarcia biura członkowie Izby, a także inne osoby fizyczne, przedstawiciele instytucji, wspólnot mieszkaniowych, po uprzednim telefonicznym umówieniu i przedstawieniu problemu, mają możliwość bezpośredniego spotkania z inżynierami w celu prowadzenia dyskusji czy uzyskania porady inżynierskiej.

Biuro terenowe w Wałczu wspomagało, a także organizowało niżej wymienione wydarzenia:

- w Szwecji koło Wałcza w dniach 8–10 sierpnia 2024 roku odbył się integracyjny spływ kajakowy rzekami Pojezierza Wałęckiego;
- w Wałczu w Centralnym Ośrodku Sportu – Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w dniach 8–12 września 2024 roku odbyły się XXVI Warsztaty Nadzoru Budowlanego oraz II Konferencja Naukowa pod nazwą *Turystyka militarna*. Głównym organizatorem powyższego wydarzenia była Zachodniopomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Szczecinie oraz Starostwo Powiatowe w Wałczu. Konferencja naukowa była objęta patronatem Wydziału Budownictwa i Ochrony Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technicznego w Szczecinie oraz „Przeglądu Budowlanego” PZITB i „Przeglądu Geodezyjnego” SGP w Warszawie. Komitetowi naukowemu konferencji przewodniczyli prof. dr hab. inż. Wiesław Buczkowski i dr hab. inż. Ireneusz Wyczałek, profesor PBS, a komitetowi naukowemu warsztatów przewodniczyła dr hab. inż. Anna Głowacka, prof. ZUT w Szczecinie.

Biuro terenowe w Kamieniu Pomorskim

Biuro terenowe w Kamieniu Pomorskim zostało utworzone pilotażowo pod koniec 2022 roku i formalnie powołane uchwałą Prezydium nr 5/PR/2023 z 8 lutego 2023 roku, zatwierdzoną uchwałą Okręgowej Rady nr 1/R/2023 z dnia 1 marca 2023 roku. Siedziba biura zlokalizowana jest przy ul. Garncarskiej 4 w Kamieniu Pomorskim w budynku Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, z którym to stowarzyszeniem Zachodniopomorska Izba prowadzi współpracę i z tego też powodu Izba nie ponosi żadnych kosztów z tytułu korzystania z pomieszczeń w budynku. Dzięki współpracy ze stowarzyszeniem w minionym roku w Kamieniu Pomorskim odbyło się jedno posiedzenie prezydium Okręgowej Rady. Działania biura koordynowane są przez zastępcę przewodniczącego Okręgowej Rady Anatola Kołoszuka. Obsługą biura zajmuje się młody inżynier budownictwa Konrad Zawada, którego zadaniem jest przygotowanie podwalin do pracy z młodymi inżynierami, obecnymi i przyszłymi członkami Izby w dziedzinie szkoleń zawodowych. Anatol Kołoszuk, poza spotkaniami w siedzibie biura terenowego, udziela również telefonicznie informacji wszystkim członkom Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów, którzy zwracają się z zapytaniami lub prośbą o pomoc. W minionym roku Zachodniopomorska Izba nie poniosła żadnych kosztów z tytułu utrzymania biura terenowego w Kamieniu Pomorskim.

Biuro terenowe w Kołobrzegu

Biuro terenowe w Kołobrzegu zostało utworzone pod koniec 2024 roku i formalnie powołane uchwałą Prezydium nr ZOIB/POR/0026/2024 z dnia 29 listopada 2024 roku, zatwierdzoną uchwałą Okręgowej Rady nr ZAP/OR/0022/2024 z 13 grudnia 2024 roku. Siedziba biura zlokalizowana jest przy ul. Bogusława X 16 w Kołobrzegu. Osobą koordynującą biuro terenowe jest Maciej Więckowski.

Działalność Izby

Współpraca ze stowarzyszeniami i samorządami zawodowymi

Izba ściśle współpracuje ze stowarzyszeniami technicznymi Naczelnej Organizacji Technicznej w Szczecinie i Koszalinie, między innymi z:

- Polskim Związkiem Inżynierów i Techników Budownictwa;
- Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Sanitarnych;
- Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji;
- Stowarzyszeniem Elektryków Polskich oraz Izbą Architektów.

Współpraca z uczelniami

W 2024 roku kontynuowano współpracę z Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz PZiTb O/Szczecin. W ramach współpracy z ZUT-em w Szczecinie, dzięki uprzejmości dziekana dr hab. inż. Anny Głowackiej, prof. ZUT, Izba nie poniosła żadnych kosztów z tytułu korzystania z audytoriów i sal w budynku Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Dzięki współpracy w roku 2024 na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska zorganizowano m.in. Zjazd Sprawozdawczy, egzaminy na uprawnienia budowlane, rozdanie uprawnień budowlanych.

W roku 2023 odbyła się XI edycja konkursu na najlepszą pracę inżynierską i magisterską pod patronatem Dziekana Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Stowarzyszenia Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa – Oddział w Szczecinie, Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczpospolitej Polskiej – Oddział w Szczecinie, Siemaszko Zakładu Budowlanego mgr. inż. Lesława Siemaszki i Siemaszko sp. z o.o., Szczecińskiej Energetyki Ciepłej sp. z o.o., Przedsiębiorstw Budowlanych CIROKO sp. z o.o., Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Szczecinie, Prime Construction sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, P.U.I. EKO-INWEST S.A. z siedzibą w Szczecinie, EcoReadyBath z siedzibą w Stargardzie, PM Services sp. z o.o., Lastadia Office Oddział w Szczecinie. Do konkursu zgłoszono 7 prac magisterskich i 8 prac inżynierskich. Dyplomantom przyznano nagrody pieniężne. W przypadku prac inżynierskich za I miejsce przyznano nagrodę pieniężną 1300 zł, za II miejsce – 1000 zł, natomiast za wyróżnienie – 800 zł. W przypadku prac magisterskich było to odpowiednio 1500 zł, 1200 zł i 1000 zł. Dodatkowo każda nagrodzona osoba otrzymała roczną prenumeratę czasopisma naukowo-technicznego w formie elektronicznej, a mianowicie nagrodzeni z kierunku budownictwo – „Przegląd Budowlany”, natomiast nagrodzeni z kierunku inżynieria środowiska otrzymali czasopismo „INSTAL”.

Komisja konkursowa składała się z praktyków o wieloletnim stażu w różnych specjalnościach budownictwa, legitymujących się uprawnieniami budowlanymi i reprezentujących firmy branży budowlanej.

Fundusz Zapomóg Finansowych

W roku 2022 dokonano zmian w Regulaminie przyznawania zapomóg finansowych członkom Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Tekst jednolity Regulaminu został umieszczony w Uchwale nr 28/R/2022 Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 12 października

2022 roku w sprawie zatwierdzenia uchwał Prezydium Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa podjętych w dniu 19 lipca 2022 roku.

Zapomogi wypłacane są w przypadku śmierci członków Izby oraz ich współmałżonków. Ponadto o jednorazową zapomogę można wystąpić w przypadkach indywidualnych zdarzeń losowych, kłęsk żywiołowych, długotrwałej choroby.

Łącznie w 2024 roku wypłacono 7 zapomóg z uwagi na śmierć członka Izby oraz 1 zapomogę z uwagi na śmierć współmałżonka członka oraz 7 zapomóg losowych.

Informatyzacja

Strona internetowa cieszy się dużym zainteresowaniem członków oraz osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień budowlanych. Największym zainteresowaniem cieszy się tematyka związana z nadawaniem uprawnień budowlanych oraz szkoleniami.

W roku 2022 zakończono prace modernizacyjne strony internetowej Izby oraz uruchomiono nową stronę [<https://zoib.pl/>]. Utworzona strona internetowa jest dostępna na każdym urządzeniu, zarówno na komputerze, jak i telefonie. Strona jest na bieżąco aktualizowana.

Izba utworzyła również serwisy społecznościowe na Facebooku, prowadzony jest serwis Koła Młodych oraz Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. W serwisach tych znaleźć można informacje o bieżących wydarzeniach.

Zgodnie z ustawą została wdrożona procedura ochrony danych osobowych (RODO).

„Kwartalnik Budowlany”

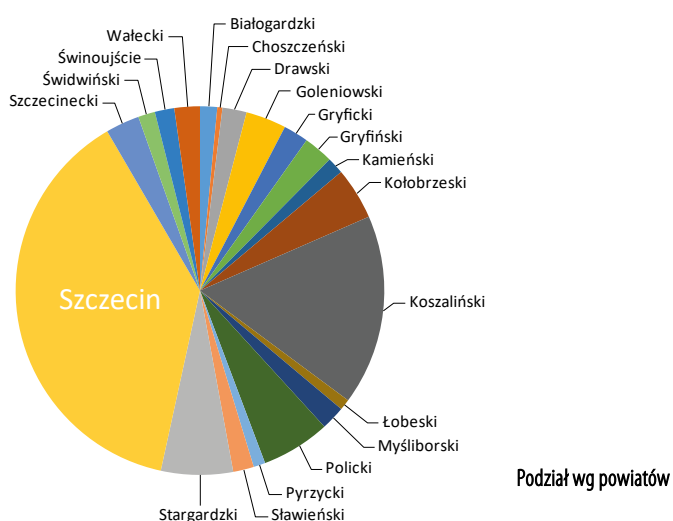
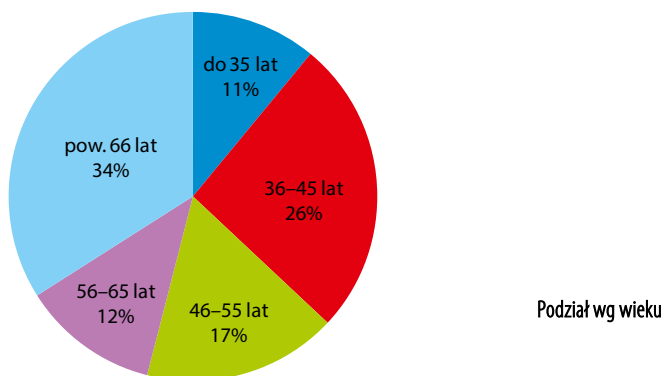
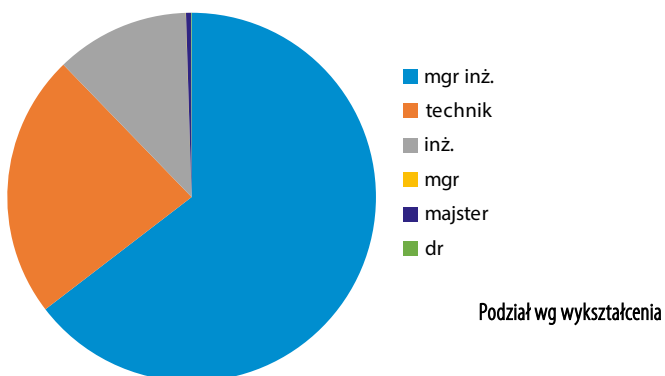
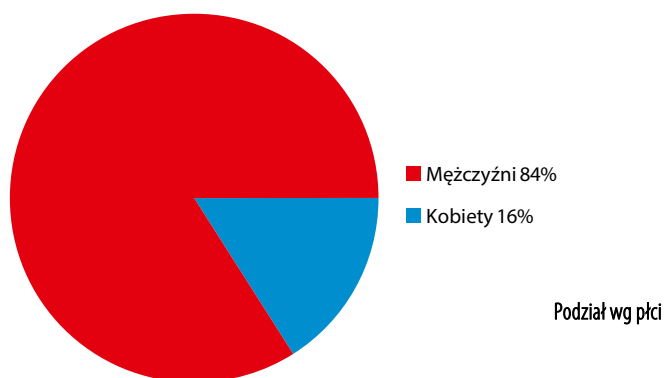
Rada Programowa „Kwartalnika Budowlanego” Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, zwana dalej w skrócie Radą Programową, jest stałą Komisją Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, powołaną uchwałą Rady Okręgowej z dnia 6 września 2010 roku w trybie § 2, pkt 13 Regulaminu Okręgowych Rad Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Na podstawie Uchwały nr 14/R/2022 Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 5 maja 2022 roku funkcję Przewodniczącego Rady Programowej „Kwartalnika Budowlanego” w kadencji 2022–2026 pełni Jan Bobkiewicz.

W składzie Rady Programowej na podstawie Uchwały nr 23/R/2022 Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 14 czerwca 2022 roku znaleźli się:

- Adam Czernikiewicz – Członek Rady,
- Anatol Kołoszuk – Członek Rady,
- Sylwester Gadomski – Członek Rady,
- Elżbieta Janczyńska – Członek Rady,
- Justyna Just – Członek Rady,
- Sławomir Korzeb – Członek Rady,
- Wiesław Szarkowski – Członek Rady.

„Kwartalnik Budowlany” był wydawany w wersji elektronicznej, zamieszczanej na stronie internetowej Izby. W wersji tradycyjnej, drukowanej, ukazywało się około 500 egzemplarzy (w zależności od bieżących potrzeb), które rozsyłane były nadal do instytucji samorządowych, urzędów oraz do Polskiej Izby i wszystkich Izb Okręgowych. Wersja papierowa była także przekazywana autorom artykułów zamieszczanych w czasopiśmie oraz młodym inżynierom, którzy

uczestniczyli w uroczystym wręczeniu uprawnień i mieli wykonane pamiątkowe zdjęcie, które było publikowane na łamach kwartalnika. W 2024 roku nie odbywały się tradycyjne posiedzenia Rady Programowej. Odbywało się jednak wiele spotkań i posiedzeń roboczych, często w niepełnym składzie, a także konsultacji telefonicznych oraz stała komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej. Podczas spotkań ustalany był ostateczny kształt bieżącego wydania „Kwartalnika Budowlanego” oraz tematyka i harmonogram przygotowań do kolejnego numeru. Na bieżąco odbywały się także spotkania w celu weryfikacji materiałów przeznaczonych do publikacji.

Po publikacji każdego wydania kwartalnika organizowano także spotkania Rady Programowej, na które zapraszani byli autorzy artykułów zamieszczonych w czasopiśmie. Podczas spotkań redaktor naczelny osobiście dziękował autorom za wkład włożony w kwartalnik oraz wręczał pamiątkowe, papierowe wersje czasopisma. Spotkania z autorami odbyły się kolejno: 10 stycznia, 27 marca, 1 lipca i 29 października 2024 roku.

Zestawienia liczbowe i ewidencja członków ZOIB

Jednym z podstawowych zadań organizacyjnych Izby jest bieżąca ewidencja i rejestracja członków oraz podejmowanie uchwał w sprawach: wpisu na listę członków, skreślenia z listy członków lub zawieszenia w prawach członka.

Skład Orzekający Okręgowej Rady, powołany Uchwałą nr 7/R/2023 Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 28 czerwca 2023 roku w sprawie powołania składu orzekającego Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa do podejmowania uchwał w sprawie wpisu nowych członków Izby, skreślenia z listy oraz zawieszenia i wznowienia, oraz wpisywania do rejestru tymczasowego członków Izby osób świadczących usługi transgraniczne na kadencję 2022–2026, w składzie:

- Anatol Kołozuk – Zastępca Przewodniczącego Okręgowej Rady,
  - Sylwester Gadomski – Skarbnik,
  - Elżbieta Janczyńska – Sekretarz
- oraz w zastępstwie w/w osób:
- Sławomir Korzeb – Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego,
  - Justyna Just – Przewodnicząca Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej
- podjął 606 uchwał w roku sprawozdawczym. Uchwały dotyczyły:
- przyjęcia nowych członków;
  - skreślenia z listy członków z powodu: zgonu, pisemnej rezygnacji, nieopłacenia składek przez okres dłuższy niż 12 miesięcy;
  - zawieszenia w prawach członka na podstawie: własnej prośby, nieopłacenia składek przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
  - wznowienia członkostwa na podstawie wniosku i po uregulowaniu zaległych wpłat;
  - usług transgranicznych.

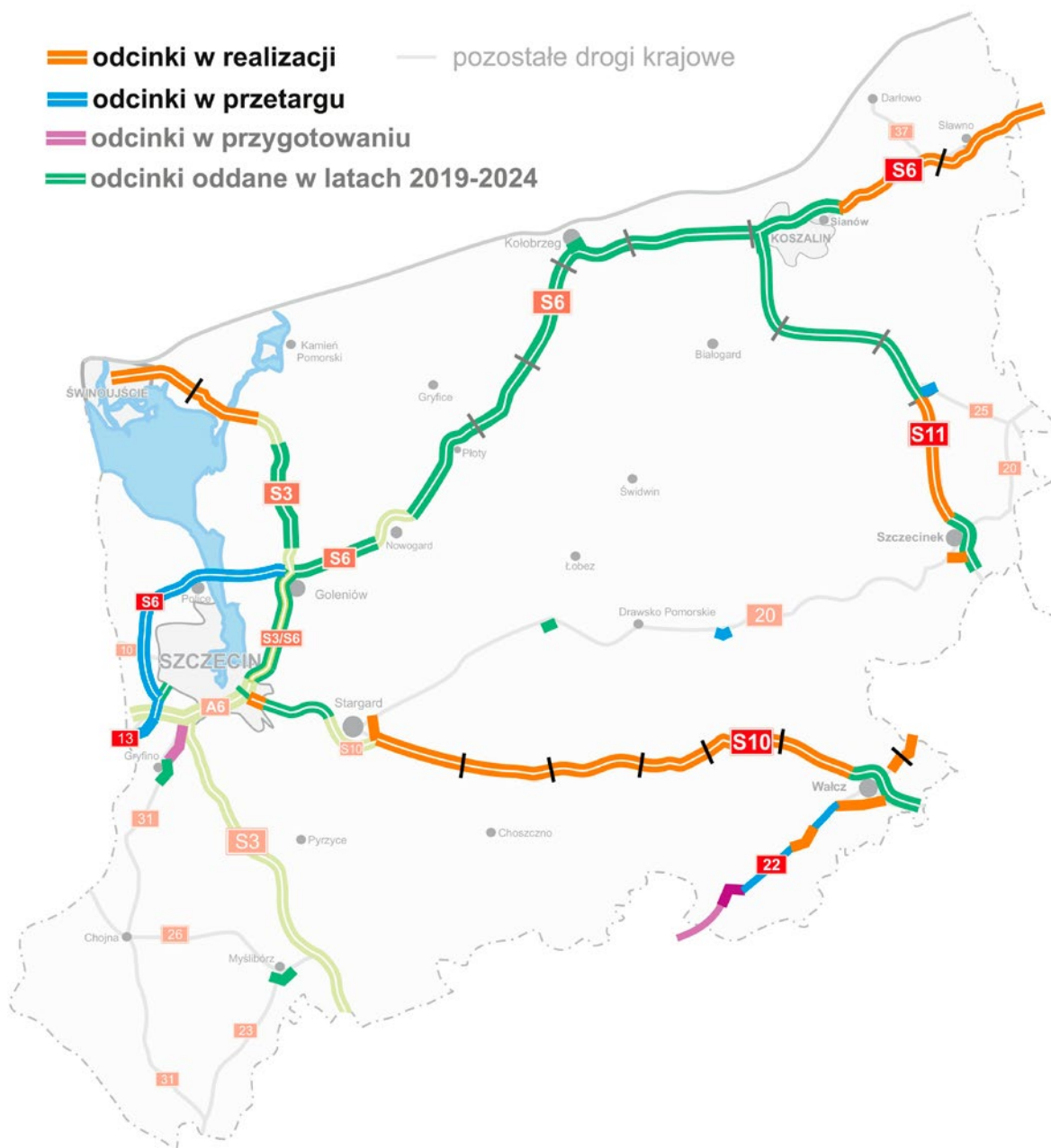
Dla przedstawienia możliwie pełnego obrazu naszej Izby zamieszczono niektóre zestawienia liczbowe i procentowe w formie wykresów.

Sekretarz Okręgowej Rady ZOIB
mgr inż. Elżbieta Janczyńska
Przewodniczący Okręgowej Rady ZOIB
dr inż. Jan Bobkiewicz

MATEUSZ GRZESZCZUK

Nowe drogi ekspresowe i obwodnice w województwie zachodniopomorskim

Na terenie województwa zachodniopomorskiego od roku 2019 do teraz oddaliśmy do ruchu 283 km nowych dróg o łącznej wartości 8,8 miliarda złotych. Były to przede wszystkim droga S6 od Goleniowa do Koszalina, S11 od Koszalina do Bobolic czy odcinki S3 na północ od Szczecina i kilka obwodnic. W efekcie długość dróg ekspresowych i autostrad w regionie wzrosła ze 130 km w 2015 roku do 390 km obecnie.

Można powiedzieć, że osiągnięcia z poprzednich lat już pobiliśmy, bo wartość obecnie prowadzonych inwestycji to około 10 miliardów złotych. W realizacji jest 18 odcinków dróg i obwodnic o łącznej długości 238 km. Najważniejsze spośród nich to dokończenie budowy dróg S3, S6 i S11 oraz budowa drogi S10 od Szczecina do Piły – od maja ubiegłego roku podpisaliśmy umowy na 114 km tej trasy. W 2028 roku planujemy zakończyć obecnie realizowane inwestycje,

co sprawi, że łączna długość dróg szybkiego ruchu na Pomorzu Zachodnim zbliży się do 600 km. Wówczas będziemy mieć również sześć nowych obwodnic na drogach krajowych.

W przetargu od grudnia 2024 roku jest największa pod względem wartości inwestycja drogowa, która pozwoli na zakończenie budowy całej docelowej sieci drogowej – Zachodnia Obwodnica Szczecina (ZOS) w ciągu S6. Największym wyzwaniem będzie tu budowa tunelu pod Odrą o długości 5 km – najdłuższego w Polsce. Równolegle trwają przetargi na realizację nowego węzła w Kołbaskowie łączącego A6 z DK13 i S6 ZOS, obwodnicy Kołbaskowa i obwodnicy Złocieńca na DK20.

Dwujezdniowa S3 do samego Świnoujścia

Droga S3 jest głównym szlakiem transportowym biegnącym wzdłuż naszej zachodniej granicy; jest to część transeuropejskiego korytarza łączącego północ i południe Europy. W ubiegłym roku został oddany do ruchu ostatni odcinek w województwie dolnośląskim z dwoma tunelami drogowymi. Obecnie gotowych jest już 436 km S3 od granicy z Czechami do węzła drogowego Parłówko. Brakuje już tylko najbardziej na północ wysuniętego odcinka Świnoujście–Troszyn o długości 33 km.

Droga S3 na odcinku Międzyzdroje–Dargobądz

S3 od Świnoujścia do Troszyna podzielona jest na dwa odcinki realizacyjne: Świnoujście–Dargobądz i Dargobądz–Troszyn. Łącznie to siedem węzłów drogowych, para miejsc obsługi podróżnych i obwód utrzymania. Umowy na zaprojektowanie i budowę zostały podpisane w sierpniu 2020 roku, a prace budowlane ruszyły wiosną 2022 roku. To skomplikowane zadania inwestycyjne, zarówno ze względu na szereg obiektów mostowych, w tym most łukowy w Wolinie, jak i konieczność realizacji inwestycji na drodze „pod ruchem”, co wiąże się z koniecznością wprowadzania wielu zmian organizacji ruchu.

Obecnie inwestycja jest na końcowym etapie, a zaawansowanie wynosi 90%. Kierowcy na większości odcinka korzystają z jednej z nowych jezdni drogi ekspresowej. W maju 2024 roku zostało nasunięte prześło łukowe nowego mostu w Wolinie. W najbliższych miesiącach stopniowo będzie udrażniany przejazd kolejnymi fragmentami tej trasy. Prace powinny zakończyć się w drugim kwartale 2025 roku; będzie to oznaczało zakończenie realizacji całej drogi ekspresowej S3.

S6 – połączenie Koszalina ze Słupskiem

Droga S6 będzie przebiegała wzdłuż Wybrzeża Bałtyckiego, łącząc Szczecin z Gdańskiem. Od 2019 roku korzystamy już z odcinka Goleniów–Koszalin. W czerwcu ubiegłego roku oddaliśmy ostatni

Most w Wolinie w ramach drogi S3

brakujący fragment obwodnicy Koszalina i Sianowa. Trwa budowa zarówno odcinków Koszalin–Słupsk, jak i brakujących odcinków S6 w województwie pomorskim.

Most MS-5 na S6 w rejonie Sławna

Budowana S6 od końca obwodnicy Koszalina i Sianowa do początku obwodnicy Słupska ma długość 46 km. Trasa podzielona jest na dwa odcinki realizacyjne Sianów–Sławno i Sławno–Słupsk. Obecnie prowadzone są roboty budowlane na całej trasie; zaawansowanie wynosi już, w zależności od odcinka, 50–60%. Ponad połowa długości trasy przykryta jest już warstwami bitumicznymi. Postępuje również budowa obiektów mostowych.

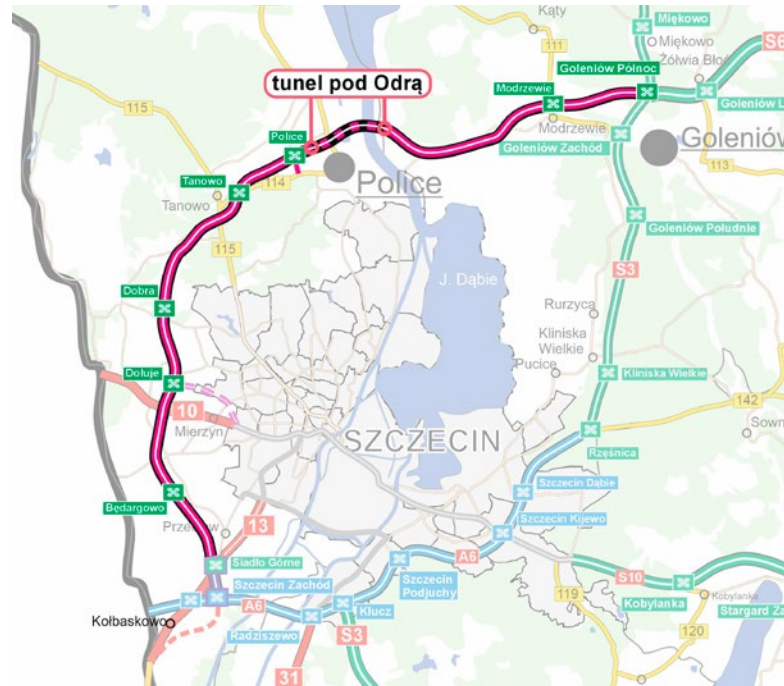
Trasa, na której znajduje się osiem węzłów drogowych, obwód utrzymania drogi ekspresowej oraz para miejsc obsługi podróżnych, planowana jest do zakończenia w czwartym kwartale tego roku. W 2025 roku będzie również zakończona budowa większości S6 w województwie pomorskim, ale ostatnie fragmenty tej trasy między Słupskiem i Lęborkiem będą gotowe w 2026 roku.

Zachodnia Obwodnica Szczecina w ciągu S6 – najdłuższy tunel w Polsce

Ostatnią inwestycją w zakresie dróg ekspresowych, która nie jest jeszcze w realizacji na terenie szczecińskiego oddziału GDDKiA, jest Zachodnia Obwodnica Szczecina (ZOS) w ciągu drogi ekspresowej S6. Droga ta rozpocznie się w rejonie Kołbaskowa i będzie od zachodu omijała Szczecin, na północ od Polic przekroczy Odrę tunelem, następnie połączy się na węźle Goleniów Północ z S6 w kierunku Gdańska i drogą S3. ZOS razem z istniejącą obecnie autostradą A6 i S3/S6 na wschód od Szczecina stworzy ring wokół miasta, co da nowe możliwości rozwojowe i znacznie usprawni ruch drogowy w obrębie całej aglomeracji. Będzie to również rozwiązanie problemu „wąskiego gardła” na sieci drogowej, jakie tworzy obecny wspólny przebieg S3 i S6 od Goleniowa do węzła Klucz, co jest widoczne zwłaszcza w okresie wzmożonego ruchu letniego i powoduje powstawanie wielokilometrowych zatorów oraz spowolnień ruchu.

Obwodnica będzie miała długość blisko 50 km, będzie na niej siedem węzłów drogowych, dwie pary miejsc obsługi podróżnych i dwa obwoły utrzymania. Największym obiektem, jaki powstanie w ramach tej inwestycji, będzie tunel pod Odrą w rejonie Polic. Będzie to dwunawowy tunel drogowy (dla dwóch osobnych jezdni drogi ekspresowej) o długości 5 km. Będzie to najdłuższy tunel

drogowy w Polsce. W najgłębszym punkcie spód konstrukcji tunelu będzie znajdował się 51 m poniżej poziomu terenu. Długość tunelu została podyktowana zarówno kwestiami związanymi z ochroną środowiska, jak i sąsiedztwem Zakładów Chemicznych w Policach i innej infrastruktury technicznej.

Dla inwestycji gotowa jest dokumentacja łącznie z projektem budowlanym. Na końcowym etapie jest uzyskiwanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). W grudniu ubiegłego roku ruszyły przetargi na realizację. Trasa została podzielona na trzy odcinki – dwa drogowe: Kołbaskowo–Dołuje i Dołuje–Police oraz odcinek z tunelem pod Odrą: Police–Goleniów. Obecnie zakładane jest zakończenie odcinków drogowych na koniec 2028 roku, a tunelowego ze względu na czas drążenia i robót wyposażeniowych na 2032 rok.

Powiązana z ZOS inwestycją jest II etap obwodnicy Przeclawia i Warzymic w ciągu DK13, czyli budowa nowego węzła na połączeniu DK13, przyszłej S6 (ZOS) i autostrady A6 w rejonie Kołbaskowa. Przetarg na budowę nowego węzła autostradowego wraz z obwodnicą Kołbaskowa w ciągu DK13 i infrastrukturą na granicznym odcinku A6 ogłosiliśmy we wrześniu ubiegłego roku. Obecnie jesteśmy w trakcie oceny ofert, podpisanie umowy powinno nastąpić około połowy tego roku. Zakończenie prac planowane jest w 2028 roku.

Węzeł Tanowo

Węzeł Police

S10 na Pomorzu Zachodnim weszła do realizacji

Droga S10 połączy Szczecin z Warszawą przez Bydgoszcz i Toruń. Będzie to najkrótsze połączenie Pomorza Zachodniego z centrum kraju. Na całej trasie trwają prace przygotowawcze, a w województwie zachodniopomorskim rusza już realizacja tej drogi. W realizacji są również odcinki S10 między Bydgoszczą i Toruniem.

W ubiegłym roku podpisaliśmy umowy na realizację siedmiu odcinków drogi ekspresowej S10 Szczecin–Piła, a w styczniu tego roku do realizacji wszedł ostatni – ósmy – odcinek Szczecin Kijewo–Szczecin Zdunowo. Łączna długość nowej S10 to 114 km, a wartość umów to 4,37 miliarda złotych. W ramach inwestycji powstanie dwujezdniowa droga ekspresowa z 13 węzłami drogowymi, 56 wiaduk-tami, ośmioma estakadami i 20 górnymi przejściami dla zwierząt, trzema parami miejsc obsługi podróżnych oraz dwoma obwodami utrzymania drogi ekspresowej.

Realizacja odcinków drogi S10 Szczecin–Piła będzie prowadzona w formule „Projektuj i buduj”. Wykonawcy będą w pierwszej kolejności opracowywali projekty budowlane, na co mają dziesięć miesięcy, następnie będzie uzyskiwana decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Także łącznie po 17 miesiącach od podpisania umowy powinny ruszyć roboty budowlane, na które wykonawca będzie miał 22 miesiące z wyłączeniem okresów zimowych. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2028 roku.

S11 – ostatni fragment realizacyjny tej trasy na Pomorzu Zachodnim

S11 połączy Pomorze Środkowe przez Piłę i Poznań z Górnym Śląskiem. W naszym województwie realizacja tej drogi jest już bardzo zaawansowana, w 2019 roku otworzyliśmy obwodnicę Szczecinka, a od września 2023 roku gotowy jest odcinek Koszalin–Bobolice. Do zakończenia tej trasy w naszym regionie brakuje jeszcze odcinka Bobolice–Szczecinek.

Budowa ponad 24-kilometrowego odcinka S11 Bobolice–Szczecinek ruszyła wiosną ubiegłego roku. Obecnie na inwestycji trwają prace ziemne – powstają wykopki i nasypy, prowadzone są wzmocnienia podłoża. Wykonane zostały też pierwsze fragmenty podbudowy z kruszywa, a wykonawca zmontował na placu budowy wytwórnię mas bitumicznych. Prowadzone są również roboty mostowe.

Na trasie będą dwa węzły drogowe i miejsca obsługi podróżnych. Trasa budowana jest w zbliżeniu do obecnej DK11, co będzie wymagało wprowadzenia w wielu miejscach tymczasowej organizacji ruchu. Obecnie kierowcy muszą liczyć się z występowaniem wielu zjazdów na plac budowy, ruchem pojazdów związanych z budową

po obecnej DK11 oraz utrudnieniami w rejonie budowanego węzła Szczecinek Północ. Prace mają się zakończyć w trzecim kwartale 2026 roku.

Budowa obwodnic – pierwsza inwestycja oddana do ruchu

W ramach Programu budowy 100 obwodnic na Pomorzu Zachodnim przewidziane jest wykonanie dziewięciu tras. W połowie grudnia ubiegłego roku kierowcy zaczęli korzystać z pierwszej trasy –

Obwodnica Gryfina

obwodnicy Gryfina na DK31. W kwietniu tego roku powinna zostać oddana do ruchu obwodnica Szczecinka na DK20. Od ubiegłego roku w realizacji są kolejne cztery obwodnice (Szwejcji, Rusinowa, Wałcza na DK22 i Stargardu na DK20). Inwestycje te będą realizowane w formule „Projektuj i buduj”, mają się zakończyć w latach 2027–2028. We wrześniu ubiegłego roku ogłosiliśmy przetarg, w ramach którego zostanie wybudowana obwodnica Kołbaskowa. W przetargu jest też realizacja obwodnicy Złocieńca w ciągu DK20. Natomiast obwodnica Człopy na DK22 jest jeszcze w fazie przygotowania.

Rozbudowa istniejących dróg

Oprócz budowy dróg ekspresowych i obwodnic należy jeszcze stopniowo przebudowywać istniejące drogi krajowe, tak aby były dostosowane do współczesnych standardów. Jako pierwsza w kolejności do przebudowy została wyznaczona DK22. Dlatego na tej trasie oprócz budowy czterech obwodnic będą również wykonywane kompleksowe przebudowy odcinków między obwodnicami, aby dostosować całą trasę do obecnych norm – nacisku 11,5 ton na oś. Powstaną również ścieżki pieszo-rowerowe, zostaną przebudowane skrzyżowania i zastosowane elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego. W ubiegłym roku podpisaliśmy umowę na pierwszy odcinek przebudowy: DK22 Ostrowiec–Szwejcja. Natomiast w lutym 2025 roku ogłosiliśmy przetarg dla odcinka Człopa–Wałcz (z wyłączeniem obwodnicy Rusinowa). Dla odcinka od granicy z województwem lubuskim do Człopy kończone są prace przygotowawcze. W dalszej kolejności przebudowie będzie podlegała DK25 – w styczniu tego roku podpisaliśmy umowy na opracowanie dokumentacji projektowej dla odcinków Bobolice–Biały Bór.

*Tekst i zdjęcia: Mateusz Grzeszczuk,
Główny Specjalista
Pion Dyrektora Oddziału
Stanowisko ds. Komunikacji Społecznej
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Oddział w Szczecinie*

Pasje naszych inżynierów – rowery

MAŁGORZATA SZALEWICZ

Dlaczego rower? Odpowiedź jest prosta: z lenistwa! Nie mam prawa jazdy, więc zamiast chodzić i korzystać ze środków komunikacji miejskiej czy kolei, jeżdżę na rowerze. Przez cały rok, niezależnie od pogody.

Najpierw było tylko lokalnie – jazda po Szczecinie i okolicach, potem odkrywanie tras rowerowych w Polsce: R10 (Świnoujście – Hel), Green Velo (Rzeszów – Elbląg), Odra – Nysa (Liberec – Świnoujście). Powoli zaczęłam odkrywać radość z jazdy na długich dystansach, najpierw ostrożnie – w ramach Pucharu Polski w Szosowych Maratonach Rowerowych na trasach giga (ok. 250–300 km), potem zmiana roweru na MTB i gravel – i już coraz odważniej, coraz dalej i dalej, po bezdrożach, polach i łąkach na trasach ultra: Wisłoka 500, Pomorska 500, Poland Gravel Race 550, Wanoga Gravel 600, Galicja Gravel Race 500, Wisła 1200, Wschód 1400 (liczby po nazwie to dystanse w kilometrach).

W międzyczasie zaczynam odkrywać świat, oczywiście na rowerze. Rozpędzam się. To, co było tylko przesuwaniem palcem po mapie i marzeniem dalekim, odległym, wręcz nierealnym, zaczyna być rzeczywistością. Zaczynam od Madagaskaru. Potem Mongolia, Kirgistan, Maroko, Honduras, Nikaragua, Kostaryka, Panama, Ukraina, Grecja, Macedonia, Albania, Czarnogóra, Cypr, Bułgaria, Hiszpania, Pakistan. W każdym z tych miejsc pozostawiłam część siebie – swoje myśli, radość, a niekiedy... rower. Moje rowery pozostały w wiosce na Madagaskarze, w Zaporozżu w Ukrainie, w Sewilli w Hiszpanii. Za każdym razem daję je osobie, która marzy o rowerze, a potem aktywnie z niego korzysta.

Każda podróż (daleka i bliska) niesie ze sobą niezapomniane przeżycia. Każda z nich zaczyna się już przed wyjazdem i zostaje ze mną na zawsze. Moje podróże to pasja oglądania świata, a nie zwiedzania. Staram się nie przywiązywać do swoich wyobrażeń, ale przyjmować to, co widzę i czuję. Oglądam więc ludzi, ich codzienne życie, zwyczajnie, łapię kolory, smaki, zapachy i uśmiechy świata. Po powrocie do domu staram się z każdego wyjazdu napisać notatkę o tym, co, jak i gdzie.

Dla przykładu podzielę się z Państwem dwoma krótkimi opisami, aby choć trochę pokazać to, co było (i wciąż jest w mojej głowie), dlaczego mam taki apetyt na jazdę na długich dystansach, na dotykaniu świata.

Poland Gravel Race (PGR) 2020:

„Planu na pokonanie trasy nie było. Wiedziałam tylko jedno: nie zjechać się w pierwszy dzień, nie odwodnić się i jechać, pchać, iść – byle do przodu.

Dzień pierwszy: Przemyśl – Kalnica – ok. 165 km.

Do zmroku jechałam samotnie wśród tłumu. Gdzieś przed Sękowcem (140 km) zaczynam lekko się niepokoić. Zaraz zapadnie zmrok, a ja jadę samotnie, nie mam noclegu, wiem też, że zaraz będzie długa jazda przez las. I nagle dojeżdża do mnie Rafał i pyta, czy możemy jechać razem. Yes!!! Uzbrajamy się w oświetlenie i ruszamy. Jazda po ciemku w lesie jest taka sobie... Jadę bardzo zapobiegawczo – jestem już po solidnej wywrotce i boję się kontuzji. Ustalamy, że jak będzie

wiata, to nocujemy. Zupełnie przypadkiem, przy prawie kolejnym upadku, światło ucieka w bok i JEST! Drewniana wiata, lekko w lesie. Ja kładę się na stole, Rafał na wąskiej ławce. Próbuje usnąć choć na chwilę, ale nic z tego. Las żyje. Cały czas słyszymy jakieś dźwięki, szmery, kwiki, coś się zbliża i oddala. Zrywamy się przed świtem i ruszamy. Skończyła nam się woda.

Dzień drugi: Kalnica – Dukla (305 km trasy).

Rano o świcie jedzie się świetnie. Za dnia wręcz frunę po kamiennych zjazdach. Jemy obfite śniadanie w jakimś hotelu. Dowiadujemy się, że dzisiejszej nocy w lesie niedźwiedzie były bardzo aktywne. Pokazuję miejscowym na mapie, gdzie nocowaliśmy; byliśmy blisko, bardzo blisko.

Ustalamy, że każde z nas jedzie własnym tempem. Zostaję z tyłu. Jest bardzo gorąco. Zасыpiam na rowerze. Zatrzymuję się przy pierwszym napotkanym domu i proszę o kawę, trochę cienia i zimną wodę. Dostaję obiad, możliwość skorzystania z prysznicza i świeży ręcznik. Już na zawsze przełamuję opór przed prośbami o pomoc.

Przez cały dzień spotykam PGR-owców. Zostaję z tyłu na podjazdach, nadrabiam szaleńczymi zjazdami. Wieczorem dojeżdżam do Dukli. Rafał ogarnął nocleg w schronisku PTTK. Jest nas tam, PGR-owców, spora gromadka. Śpię jak zabita całe 5 godzin.

Dzień trzeci: Dukla – dzida do mety, czyli 245 km do celu.

Już wiem, że jeśli chcę zmieścić się w limicie czasu, to muszę uciec przed słońcem i jechać w nocy. Najtrudniejsze podjazdy dopiero przede mną. Żar leje się z nieba. Noc przyniesie ulgę.

Ruszam razem z Rafałem. Znowu każdy swoim tempem. Szybko doganiam Rafała, który złapał flaka. Zostawiam mu pompkę i ruszam do przodu. Od naszych dowiaduję się, że Rafał wciąż walczy z tylnym kołem. Jadę spokojnie, zatrzymuję się przy sklepach, barach. Jadę samotnie lub w towarzystwie. Każdy ma swój plan. Większość nocuje w Rytrze i atakuje ostatnie 90 km z rana. Ja wiem, że upał następnego dnia mnie zabije i jadę bez noclegu, w ciemną noc. Około godz. 21.00 dojeżdżam do okolic Piwnicznej – 450 km trasy. Tam czekam na stacji benzynowej na Rafała i Konrada. Odtąd jedziemy we trójkę. Jeden z najdłuższych podjazdów na Przełęcz Żłobki mijają nie wiadomo kiedy. Humory nam dopisują. Długi zjazd i zaczyna nami telepać z zimna. Wyznaczamy sobie cel: gorąca herbata na stacji benzynowej na 39 km przed metą. Przychodzą ciężkie chwile, zasypianie, zimno, mgła. Ale przecież zaraz będzie herbata! Ok. 6 rano dojeżdżamy do stacji – nieczynna! Morale spada. Zaczynamy się wlec. Jest ciągle pod górkę. Na wąskim asfalcie zrobiło się niebezpiecznie. Samochody mijają nas z dużą prędkością na żyletkę. Wspomagany się, jak możemy: jest śpiewanie, gwizdanie, opowieści z życia, kawały. 19 km do mety: jest źle. Zmęczenie się potęguje, wychodzi słońce, wciąż jedziemy/idziemy pod górkę. Na drodze bardzo tłoczno. I bardzo niebezpiecznie. Wyłączam nawigację, bo źle widzę i mam kłopoty z koncentracją. Zostaję z Rafałem, który czuwa nade mną jak dobry duch. Prę naprzód, wrywam metr po metr, bo wiem, że jak usiądę, to już nie ruszę. Wyłączam głowę. O godz. 9.55 meta. Wszystko puszcza. Jest radość, euforia. I niedowierzanie. UDAŁO SIĘ!!! Mój czas to 73 godziny 55 minut. Ponad 6 godzin przed limitem czasu. To ogromny skrót tego, co było. Nie sposób opisać tych doznań, wrażeń,

myśli, ciszy, zapachów, widoków, wymiany myśli z towarzyszami drogi. Na zawsze w mej pamięci”.

Miesięczna rowerowa wyprawa po Pakistanie, dzień ostatni:

„Podróż po Pakistanie dobiega końca. Dojechalśmy do Peszawaru, pokonując na rowerze ponad 1000 km. Przebijaliśmy się dwukrotnie przez wysokie góry, przez dziesiątki wiosek i prawdziwe bezdroża. Dzisiaj – na pożegnanie – piesza włączę po Peszawarze. To najstarsze miasto Pakistanu, położone ok. 50 km od Afganistanu.

Pomimo prawie miesięcznego pobytu wciąż nie mogę się pogodzić i przyzwyczaić, że na ulicach zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Nie ujrzałam ani razu kobiety pracującej w sklepie, w restauracji. Kobieta jest zamknięta w domu, a jeśli z niego wychodzi – to szczelnie pokryta.

Prowincja Khyber, której stolicą jest Peszawar, jest szczególnie konserwatywna. W autobusach, restauracjach są oddzielne strefy dla kobiet i mężczyzn. Wyraźnie się wyróżniam i przyciągam uwagę swoją osobą, co mnie krępuje i onieśmiela. Chcąc być jak najmniej widoczna, chodzę w długich spodniach (pomimo upału) imitujących szalwar, oraz w długiej koszuli (kamiz). Dzisiaj decyduję się na zakup szala zasłaniającego ramiona i głowę. W zasadzie nic to nie daje, ale ja czuję się bardziej komfortowo pośród setek oczu czujnie śledzących każdy mój ruch.

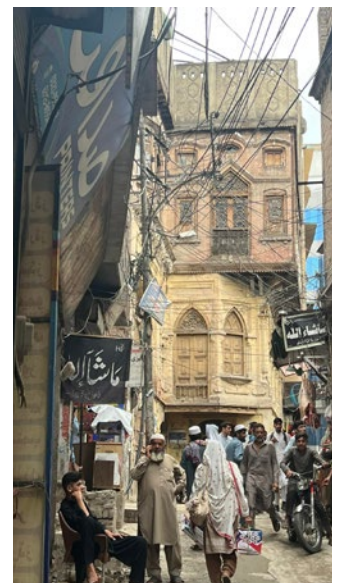
Cały pobyt uważam za bardzo udany i bogaty w doświadczenia różnic kulturowych. Medialna propaganda o niebezpieczeństwie i zagrożeniach przegrała z gościnnością i bezinteresownością Pakistańczyków. Nigdy w życiu nie rozdałam tylu uśmiechów i nie otrzymałam tyle życzliwości”.

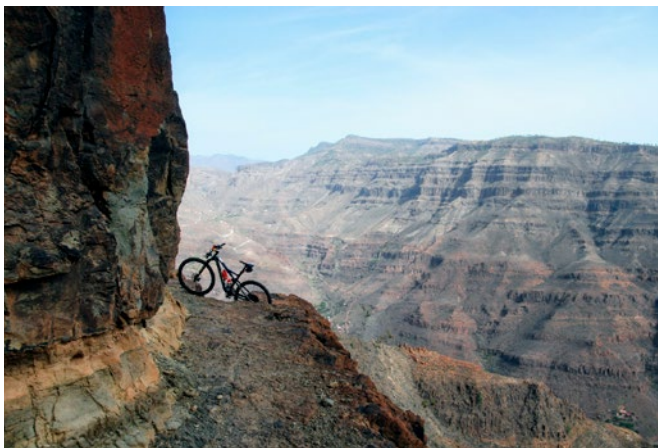
Madagaskar – podróż miliona uśmiechów

Każdy ma swoją olimpiadę

Codziennosc w Pakistanie

Na szczytach Gran Canarii

Przymusowa podwózka w Pakistanie przez tunel o długości 12 km

A teraz próba odpowiedzi na pytanie: dlaczego akurat jazda na długich dystansach, po górach, bezdrożach? To jedyny sposób dla mnie, aby uwolnić głowę od myśli i osiągnąć stan alfa (tzw. półsen, stan relaksacji umysłowej i spokoju, w którym fale mózgowe wahają się między 8 a 12 Hz). Jest tylko w tym wszystkim jedna wada: do stanu wolnej głowy dochodzę dopiero po ok. 150–200 km jazdy na rowerze. A zaczynałam od 20 km... Zatem jest to najlepsza wiadomość dla tych wszystkich, którzy chcą, ale jeszcze nie rozpoczęli swojej przygody na rowerze. Nie odkładaj tego, wskakuj na rower i jedź przed siebie, osiągniesz stan zadowolenia i euforii już po godzinie jazdy! Otwórz się na świat, który kołem się toczy, i słuchaj przestrogi Marka Twaina: „Za dwadzieścia lat bardziej będziesz żałował tego, czego nie zrobiłeś, niż tego, co zrobiłeś. Więc odwiąż liny, opuść bezpieczną przystań. Złap w żagle pomyślne wiatry. Podróżuj, śnij, odkrywaj”. Ja tymczasem przygotowuję się do kolejnych podróży w tym roku: północne Indie, Japonia (wyspa Shikoku) i Madagaskar (po raz trzeci).

W krótkim podsumowaniu: moją największą satysfakcją jest to, że moi synowie też kochają rower, a teraz uczyć tej miłości moich dwóch wnuków.

Do zobaczenia gdzieś w drodze...

EWA RYBAK

Moja przygoda z rowerem zaczęła się wiele, wiele lat temu. Przygoda przeobraziła się w pasję.

Wycieczki rodzinne z dziećmi i obcowanie z przyrodą uświadomiły mi, że ten rodzaj sportu pozwala na wiele. Można na przykład w ciągu jednego dnia przejechać dystans 200 km, czyli ze Stargardu nad morze i z powrotem. Po latach spędzonych na polskich szlakach postanowiłam z mężem eksplorować szlaki europejskie. Obecnym zadaniem, jakie sobie postawiłam, jest zdobywanie przełęczy górskich. Każdy podjazd przynosi wielkie wyzwanie, a jednocześnie satysfakcję.

Sellaronda Bike Day

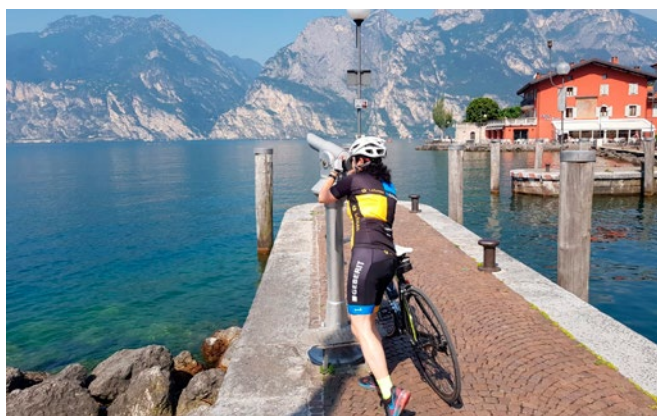
Duże wrażenie zrobił na nas Sellaronda Bike Day w Dolomitach. Rowerami poruszaliśmy się w bajkowej scenerii gór. Około 20 000 rowerzystów przemieszczało się rowerami szosowymi, górskimi i elektrycznymi przez cztery przełęcze Dolomitów wokół masywu Sella. Tamtejsze drogi były tego dnia zamknięte dla ruchu zmotoryzowanego. Mieliliśmy okazję do poznania przepięknych gór

wokół przełęczy Grödnerjoch, Campolungopass, Pordoijoch i Sella-joch. Każdego roku tysiące zachwyconych fanów kolarstwa wykorzystuje Sellaronda Bike Day, aby zobaczyć Dolomity. Udział w imprezie jest darmowy.

Co roku również biorę udział w szkoleniach instalatorów, po których drugą część dnia spędzamy na wycieczkach rowerowych, poznając Pomorze Zachodnie.

Wszystkim cyklistom życzę szerokości na drodze.

ELŻBIETA JANCZYŃSKA

Rower towarzyszył mi, odkąd nauczyłam się na nim jeździć. Jeździłam jako dziecko, nastolatka, studentka. Jednak moja prawdziwa przygoda z rowerem rozpoczęła się po wybuchu pandemii. Kiedy wprowadzone obostrzenia uniemożliwiły nam normalne funkcjonowanie, zaczęłam szukać możliwości spędzania wolnego czasu. Wybrałam wraz z partnerem wycieczki rowerowe po kraju. Tak trafiliśmy na Green Velo, najdłuższą trasę rowerową w Polsce.

Naszą podróż rozpoczęliśmy w Kielcach, gdzie dotarliśmy pociągiem i w ciągu pięciu dni przejechaliliśmy trasę przez Sandomierz i Rzeszów aż do Przemyśla, skąd wsiedliśmy w pociąg powrotny do Szczecina. To było niezwykle doświadczenie, przede wszystkim organizacja takiego wyjazdu wymagała odpowiedniego przygotowania zarówno pod kątem noclegów, pogody, jak i zabrania tylko najpotrzebniejszych rzeczy.

Trasa, jaką wybraliśmy, charakteryzowała się znacznymi różnicami terenu. Bardzo przydatna okazała się aplikacja poświęcona trasie Green Velo, na której dodatkowo zaznaczone są miejsca, które warto zobaczyć.

Na rowerach przejechaliśmy także wiele innych tras, między innymi całe Wybrzeże, Wolin. Odbywaliśmy także krótsze trasy jednodniowe, na przykład do Nowego Warpna, Dziwnowa, Świnoujścia. W sumie w 2020 roku w ciągu sześciu miesięcy przejechałam

dystans 2862 km. Mieliliśmy w planie przejechanie całej trasy Green Velo, jednak musieliśmy to odłożyć w czasie z uwagi na pojawienie się na świecie mojego synka.

Obecnie realizuję się jako mama, łącząc z macierzyństwem pracę zawodową. Jednak z pewnością powrócę do realizacji moich zamierzeń związanych z moją miłością do podróży rowerowych, gdy tylko mój synek podrośnie.

KATARZYNA ALEKSANDROWICZ

Na rowerze jako dziecko jeździł każdy – ja nie byłam wyjątkiem. Pierwszy składak to był prawdziwy skarb! Potem przysły pierwsze „górale” – ciężkie, ale niezawodne, idealne do jazdy po osiedlowych ścieżkach i pierwszych leśnych eskapad. Z czasem jednak rower poszedł w odstawkę i używany był tylko okazjonalnie.

Dopiero lata później wrócił do mojego życia – i to z zupełnie innego powodu. Zaczęłam trenować triathlon, a rower stał się jednym z elementów przygotowań. Pierwsze treningi odbywałam pod okiem klubu Swim2Tri, gdzie liczyły się głównie kadencja, waty i technika jazdy. Początkowo traktowałam to czysto zadaniowo – jako kolejny element planu treningowego.

Zimą triathlonista ma dwa wyjścia, kiedy aura nie sprzyja szosowaniu: albo „chomikuje” na trenażerze, albo w myśl, że nie ma złej pogody, tylko złe ubranie, „opancerza się” i trenuje w lesie. Ja wybrałam MTB. Błoto nie błoto, śnieg, mróz czy deszcz, tak naprawdę czasami im gorsze warunki, tym większa frajda. Singletracki, które początkowo wydawały się trudne, straszne i wymagające, z czasem stały się moją ulubioną formą jazdy. Odwaga odwagą, ale w tym przypadku kluczowe znaczenie ma technika jazdy. Dlatego postanowiłam podejść do tego profesjonalnie i odbyłam szkolenia pod okiem wykwalifikowanych instruktorów. Dzięki nim nauczyłam się lepiej kontrolować rower, pewniej pokonywać zakręty i efektywnie wykorzystywać teren.

Z biegiem czasu moja pasja zaczęła ewoluować, coraz częściej łapałam się na tym, że zamiast myśleć o czasie przejazdu, cieszyłam się samą jazdą. Dłuższe wycieczki rowerowe – takie, które pozwalają oderwać się od codzienności, zgubić w leśnych ścieżkach lub po prostu pojechać przed siebie, bez konkretnego celu. Rower daje też niesamowitą szansę na poznawanie nowych ludzi, odkrywanie nieznanymi regionów i zwiedzanie miejsc, do których trudno dotrzeć inaczej. A przy tym wszystkim pozwala dbać o kondycję i zdrowie. Czego chcieć więcej? Polecam – niezależnie od tego, czy szuka się przygody, sportowych wyzwań, czy po prostu odskocznicy od codzienności albo „zwykłego” przemieszczania się po mieście.

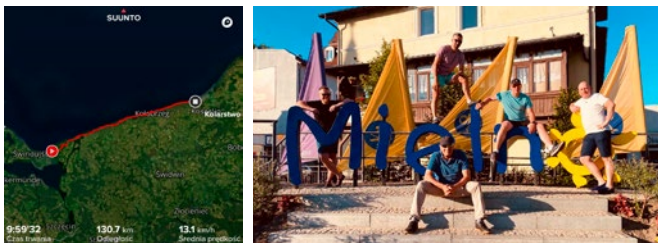
BARTOSZ NAWORSKI

Przed nami długo wyczekiwana wiosna, a po niej lato. Każdy chyba się zgodzi, że jest to najlepszy okres do jazdy na rowerze. Większości z nas rower towarzyszy od najmłodszych lat, bez niego dzieciństwo byłoby niewyobrażalnie nudne, ale również w życiu dorosłego człowieka rower może dostarczyć sporo pozytywnych emocji. Truizmem jest stwierdzenie, że rower ma zbawienny wpływ na nasze zdrowie. Jazda na rowerze jest dla mnie czymś oczywistym, codziennym. Już za czasów studenckich wraz ze znajomymi wielokrotnie organizowaliśmy całodienne wypadki rowerowe, zwiedzając miasta i miasteczka. Większość tras rozpoczynała i kończyła się podróżą pociągiem, pozostawiając dla jazdy na rowerze jedynie niewielką część dnia. Taka forma spędzania wolnego czasu była niezwykle satysfakcjonująca, ale po każdej jednodniowej wycieczce pozostawał niedosyt i niespożytkowane zasoby energii.

Wiele lat po studiach na swojej ścieżce zawodowej miałem okazję spotkać ludzi, dzięki którym określenie „turystyka rowerowa” nabrała nowego znaczenia. Dość szybko jednodniowe wypadki rowerowe przerodziły się w pomysł na dłuższe trasy. Niespełnionym marzeniem moim i „kolegów po fachu” była podróż rowerem ze Szczecina na Hel. Dość szybko od etapu inicjacji i planowania przeszliśmy do fazy realizacji. Podróż rowerem na Hel stała się faktem. Jako że każdy z naszego zespołu to czynny zawodowo inżynier budownictwa, wycieczka musiała wpasować się w harmonogram realizowanych przez nas procesów budowlanych. Ostatecznie, aby zaoszczędzić jeden dzień, zdecydowaliśmy się na trasę Międzyzdroje – Hel.

Międzyzdroje z Helem połączone są trasą rowerową R10. To najpopularniejsza trasa rowerowa nad morzem. Prowadzi przez województwo zachodniopomorskie i pomorskie, meandrując wzdłuż całego Wybrzeża. Trasa ta to doskonały wybór nie tylko dla zawodowców, ale również świetny pomysł na rodzinną wycieczkę. Droga jest stosunkowo łatwa, a większa jej część wiedzie asfaltowymi ścieżkami, lokalnie zbacząc na pola, łąki czy też w las.

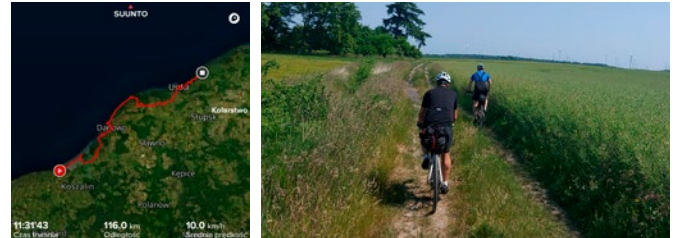
Dzień 1. O godzinie 4.30 pięcioosobowy zespół melduje się z rowerami na stacji kolejowej SZCZECIN GŁÓWNY. Niespełna dwie godziny później w zorganizowanym szyku wyruszamy ze stacji MIĘDZYDZROJE w zaplanowaną na 4 dni podróż. Najmłodszy z nas ma 38 lat, najstarszy – 71. Nasze główne założenie to dojechać do mety z uśmiechem bez kontuzji, czerpiąc po drodze frajdę z malowniczych

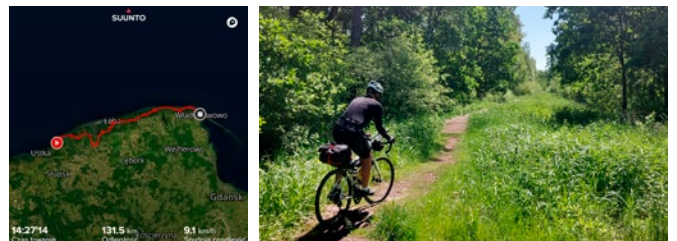
widoków. Tempo wycieczki uwzględnia postoje na kawę i posiłki. Cały nasz bagaż zawisł na ramie roweru, toteż na pożywienie nie było zbyt wiele miejsca – korzystamy z lokalnych sklepów i restauracji. Nocleg – banalnie proste; korzystając z dostępnych aplikacji, w miejscu, gdzie zabrakło nam sił, szukamy wolnej kwatery. Dzień pierwszy kończy się w Mielnie, na liczniku 130 km w czasie 10 godzin.

Dzień 2. Z Mielnia ruszamy przed godziną 10.00. Na niebie słońce, ale daje się odczuć wiatr z kierunków od morza. Trasa prowadzi przez

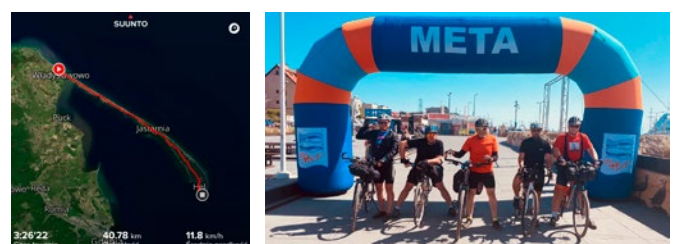
Darłowo i Ustkę, docierając do miejsca noclegu w Dębiniu. O ile o pierwszym dniu można napisać, że trasa była łatwa, lekka i przyjemna, bo głównie po ścieżkach asfaltowych, to tego samego nie można napisać o dniu drugim. Trasa o nawierzchni zróżnicowanej, z dającym się we znaki silnym wiatrem. Nasze nogi najbardziej ucierpiały na odcinku Darłowo – Jarosławiec, stawiając opór silnemuwiatrowi, na niczym nieosłoniętej trasie wytyczonej przez wydmy. Dzień drugi kończymy w Dębiniu po 116 km przejechanych w 11,5 godziny.

Dzień 3. Po śniadaniu i uzupełnieniu zapasów z Dębiny ruszamy również przed godziną 10.00. Trasa w dniu trzecim odbiega od brzegu i traci swój morski charakter. Na szczególnie trudny, ale za to niezwykle piękny odcinek natrafiamy w Słowińskim Parku Narodowym. Naszym półmetkiem i ostatnim miejscem zaopatrzenia jest Łeba. Z Łeby równym tempem przemierzamy się w kierunku Władysławowa. W późnych godzinach wieczornych docieramy do naszego ostatniego noclegu przed metą. Trzeci dzień zakończony wynikiem 131 km w 14,5 godziny. Ważnym punktem trasy jest odwiedzenie „Gwiazdy północy” – punktu najdalej wysuniętego na północ Rzeczypospolitej Polskiej.

Dzień 4. – META. Po 4 dniach i 420 km jazdy rowerem dotarliśmy na Hel. Wycieczka rowerowa zaliczona do udanych. Zmęczenie szybko minęło, a wspomnienia pozostaną na zawsze.

MILENA IWANEJKO

Spotkanie wigilijne

W dniu 13 grudnia 2024 roku na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie przy alei Piastów 50 odbyło się uroczyste spotkanie wigilijne Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Przed spotkaniem miało miejsce także posiedzenie Okręgowej Rady, które stanowiło doskonałą okazję do wręczenia autorskich egzemplarzy autorom artykułów opublikowanych w ostatnim

wydaniu kwartalnika. Po zatwierdzeniu uchwał przez Okręgową Radę oraz wypełnieniu stosownych formalności Przewodniczący Okręgowej Rady Jan Bobkiewicz wraz z Prezesem ZAPOL-u Mirosławem Sobczykem przekazali autorom wydania papierowe czasopisma, dziękując przy tym za wkład włożony we współtworzenie kwartalnika.

W uroczystościach wigilijnych uczestniczyło ponad 50 osób. Wśród zaproszonych gości, którzy uświetnili spotkanie swoją obecnością, byli: Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego – Piotr Płudowski wraz ze swoim Zastępcą, Krzysztofem Macieszynem, Powiatowa Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach – Beata Kołodziejska, Prodziekan ds. studenckich i kształcenia Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego – Dorota Leciej-Pirczewska, Przewodnicząca Zarządu Szczecińskiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa – Elżbieta Ostatek, Sekretarz Zarządu – Teresa Rucińska, a także Prezes ZAPOL-u – Mirosław Sobczyk, Bożena Licht z kancelarii Licht & Przeworska, Renata Kluka z Kancelarii Radcy Prawnego Renata Kluka. Tradycje wigilijne poprzedziło okolicznościowe przemówienie Jana Bobkiewicza – Przewodniczącego Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Izby, który podziękował przybyłym za cały mijający rok oraz złożył serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne.

Spotkaniu towarzyszyła także uroczystość wręczenia Złotych Odznak Honorowych Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którymi uhonorowani zostali Dominika Pondo, Sylwester Gadomski oraz Sławomir Korzeb. Odznaczenia w imieniu Prezesa Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa wręczyli Jan Bobkiewicz, Przewodniczący Okręgowej Rady, Anatol Kołoszuk, Zastępca Przewodniczącego oraz Joanna Gralak, Dyrektor Biura. Serdecznie gratulujemy.

tekst: Milena Iwanejko, fot. Jan Bobkiewicz

U honorowani Złotymi Odznakami PIIB, od lewej: Sylwester Gadomski, Dominika Pondo i Sławomir Korzeb

KRZYSZTOF MOTYLAK

Bal Inżyniera Budownictwa

W dniu 1 marca 2025 roku w koszalińskim Teatrze Variete Muza odbył się coroczny Bal Inżyniera Budownictwa. Organizatorem balu był Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Koszalinie we współpracy z Zachodniopomorską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa w Szczecinie oraz Wydziałem Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji Politechniki Koszalińskiej. W tegorocznym wydarzeniu brało udział wielu znakomitych gości, między innymi: rektor Politechniki Koszalińskiej dr hab. Danuta Zawadzka, prof. PK, rektor senior Politechniki Koszalińskiej, prof. dr hab. inż. Tadeusz Bohdal. Nie zabrakło także dziekana Wydziału Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji Politechniki Koszalińskiej dr hab. inż. Jacka Domskiego, prof. PK, pełniącego także funkcję wiceprzewodniczącego Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Zachodniopomorskiej Izby oraz mgr. inż. Krzysztofa Motylaka, przewodniczącego Zarządu Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Koszalinie, w naszej Izbie pełniącego funkcję członka Prezydium Okręgowej Rady i przewodniczącego Komisji Integracji i Promocji.

Odznaczeni pamiątkowym medalem z okazji 90-lecia związku, od lewej: Wojciech Guziński, Sylwester Gadomski, Danuta Zawadzka, Tadeusz Bohdal, Maria Kaszyńska, Krzysztof Motylak, Artur Liwin, Jacek Domski

Uroczystość stała się także doskonałą okazją do wręczenia pani rektor Danucie Zawadzkiej pamiątkowego medalu z okazji między innymi 90-lecia związku przez obecną na balu Panią Przewodniczącą Polskiego Związku Techników i Inżynierów Budownictwa, prof. dr hab. inż. Marię Kaszyńską.

Bilety na tegoroczny bal rozeszły się w okamgnieniu. Wszyscy uczestnicy świetnie się bawili i podkreślali doskonałą organizację. Do zobaczenia na kolejnym balu, już za rok.

tekst: Krzysztof Motylak, Członek Prezydium Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
zdjęcia: profil Facebook Politechniki Koszalińskiej

ZOFIA JAGUSIAK

XLIV sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane

XLIV sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane trwała od 22 do 28 listopada 2024 roku i składała się z dwóch osobnych części – testowej oraz ustnej.

Liczba złożonych nowych wniosków w sesji wiosennej wyniosła 107, a łącznie z wnioskami poprawkowymi liczba dopuszczonych do testu (nowi oraz z poprzednich sesji) wyniosła 138. Liczba osób, które złożyły wnioski na egzamin poprawkowy ustny, to 48.

Uprawnienia nadano w specjalnościach: konstrukcyjno-budowlanej, inżynierskiej drogowej, inżynierskiej mostowej, inżynierskiej kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych, inżynierskiej kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym, inżynierskiej hydrotechnicznej, instalacyjnej sanitarnej, elektrycznej i teletechnicznej. Podczas części pisemnej należało wykazać się znajomością ustawy Prawo budowlane, a także ustaw pokrewnych i aktów wykonawczych właściwych dla danej specjalności.

Egzamin pisemny na uprawnienia budowlane odbył się na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska w Audytorium im. Ryszarda Bagińskiego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie; specjalność konstrukcyjno-budowlana o godzinie 10.00, a o godzinie 13.00 pozostałe specjalności. Egzaminy ustne odbywały się w salach Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz w siedzibie ZOIB.

Pośród 138 kandydatów dopuszczonych do egzaminu testowego przystąpiły do niego 123 osoby, a wynik pozytywny uzyskało 116, co dało 94,31%.

Zdawalność części pisemnej w poszczególnych specjalnościach:

- konstrukcyjno-budowlana – 92,6%;
- inżynierska drogowa – 100,0%;
- inżynierska mostowa – 100,0%;
- inżynierska kolejowa w zakresie kolejowych obiektów budowlanych – 100,0%;
- inżynierska kolejowa w zakresie sterowania ruchem kolejowym – 100,0%;
- inżynierska hydrotechniczna – 100,0%;
- instalacyjna „telekomunikacyjna” – 100,0%;
- instalacyjna „sanitarna” – 85,7%;
- instalacyjna „elektryczna” – 94,74%.

Finalnie egzamin na uprawnienia budowlane w XLIV sesji egzaminacyjnej zdały odpowiednio w specjalnościach:

- konstrukcyjno-budowlana – 52 osoby;
- inżynierska drogowa – 17 osób;
- inżynierska mostowa – 4 osoby;
- inżynierska kolejowa w zakresie kolejowych obiektów budowlanych – 7 osób;
- inżynierska kolejowa w zakresie sterowania ruchem kolejowym – 2 osoby;

Uroczyste wręczenie uprawnień budowlanych

- inżynierska hydrotechniczna – 6 osób;
- instalacyjna „telekomunikacyjna” – 1 osoba;
- instalacyjna „sanitarna” – 11 osób;
- instalacyjna „elektryczna” – 15 osób.

W sumie w sesji wiosennej 2024 roku nadano 115 uprawnień budowlanych.

Jesienną sesję egzaminacyjną zakończyło w dniu 17 stycznia 2025 roku uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych połączone ze ślubowaniem, które odbyło się na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska w Audytorium im. Ryszarda Bagińskiego.

Uroczystość cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem, przybyła zdecydowana większość świeżo upieczonych inżynierów, by w towarzystwie swoich bliskich odebrać decyzje nadające uprawnienia budowlane.

Spotkanie otworzył Przewodniczący Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, Jan Bobkiewicz. W pierwszych słowach swojego wystąpienia pogratulował

Od lewej: Leszek Kuszelewicz, Anatol Kołoszuk, Jan Wrona i Jan Bobkiewicz

Pamiętkowe zdjęcie inżynierów odbierających uprawnienia budowlane pozostałych specjalności

Pamiętkowe zdjęcie inżynierów o specjalności konstrukcje budowlane odbierających uprawnienia

Pamiętkowe zdjęcie wyróżnionych inżynierów w towarzystwie wręczających nagrody: dziekan Anny Głowackiej, przewodniczącej Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Justyny Just oraz przewodniczącego Okręgowej Rady Jana Bobkiewicza

wszystkim, którzy zdali egzaminy na uprawnienia w sesji jesiennej. Przybliżył także adeptom zawodu zasady funkcjonowania samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, możliwości i korzyści, jakie wynikają z przynależności do Izby. Zachęcił również do aktywnego włączania się w życie naszej Izby. Następnie krótkie przemówienie wygłosiła dr hab. inż. Anna Głowacka, prof. ZUT, Dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz Anatol Kołoszuk,

Zastępca Przewodniczącego Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Izby.

W dalszej kolejności głos zabrała Przewodnicząca Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej, Justyna Just, także witając zebranych i gratulując świetnych wyników uzyskanych podczas egzaminów.

Po wystąpieniach rozpoczęto główną część spotkania. W pierwszej kolejności na środek poszono kolejno inżynierów, którzy uzyskali najlepsze wyniki z egzaminów, aby oprócz decyzji wręczyć im także wyróżnienie oraz nagrodę książkową. Następnie wszyscy pozostali inżynierowie byli po kolei proszeni na środek sali, by odebrać decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych z rąk przedstawicieli komisji egzaminacyjnych. Po rozdaniu uprawnień przyszedł czas na wspólne pamiątkowe zdjęcie oraz rozmowy kulturalne przy kawie, podczas których młodzi inżynierowie mogli uzyskać porady i odpowiedzi na nurtujące pytania od starszych kolegów.

Zofia Jagusiak
Fot. Milena Iwanekjo

KRZYSZTOF MACIESZYN

Ku przestrodze

Samowola budowlana – ramy zagadnienia

Czym jest samowola budowlana?

„Samowolna budowlana” to prowadzenie lub wykonanie takich robót budowlanych, których wykonanie powinno zostać poprzedzone uzyskaniem pozwolenia na budowę albo zgłoszeniem zamiaru ich wykonania właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej, który to organ, w przewidzianym prawem czasie, nie wniesie do tego zgłoszenia tzw. sprzeciwu w drodze decyzji administracyjnej.

Przynajmniej na potrzeby niniejszego artykułu, przez „samowolę budowlaną” nie będziemy przyjmować każdego, niezgodnie z prawem realizowanych robót budowlanych i zagadnienie to ograniczymy do powyższej definicji.

Na czym polega zatem istotna różnica w prowadzeniu lub wykonaniu robót budowlanych w sposób naruszający prawo a „samowolą budowlaną”? Omówimy tu trzy podstawowe różnice pomiędzy typową „samowolą budowlaną” w powyżej określonym znaczeniu, a wykonaniem robót budowlanych w inny sposób naruszających prawo czy zasady wiedzy technicznej.

Różnica pierwsza – same już prowadzenie czy wykonanie robót budowlanych, które powinny wg prawa zostać poprzedzone uzyskaniem pozwolenia na budowę czy dokonaniem zgłoszenia, uruchamia kompetencje organów nadzoru budowlanego do wkroczenia w tak prowadzone roboty budowlane i konieczność ich doprowadzenia do zgodności z prawem. Przy czym „doprowadzenie do zgodności z prawem” oznacza, że roboty te mogą zostać zalegalizowane, albo nie. W przypadku bowiem braku możliwości ich zalegalizowania organ nadzoru może nakazać rozbiórkę, doprowadzenie do stanu poprzedniego czy zakazać wykonywania robót.

Natomiast w pozostałych przypadkach, tj. prowadzenia robót budowlanych niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę ani dokonania ich zgłoszenia, czyli w przypadkach robót budowlanych nie będących „samowolą budowlaną”, nadzór budowlany wkracza, gdy roboty te są realizowane niezgodnie z obowiązującym prawem czy niezgodnie z zasadami wiedzy technicznej, w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia lub zagrożenia środowiska albo w sposób naruszający przepisy o zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności w sposób naruszający zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jednakże wkroczenie to jest przede wszystkim sprawdzające i w przypadku ustalenia, że roboty są prawidłowo realizowane, nadzór nie kontynuuje postępowania.

Zatem w przypadku „samowoli budowlanej”, nawet gdy roboty budowlane są prowadzone w sposób nienaruszający obowiązujących przepisów prawa i zgodnie z zasadami wiedzy technicznej oraz w sposób nie mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia lub zagrożenia środowiska, jak też w sposób nie naruszający przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym – nadzór wkracza i tak!

Drugą istotną różnicą jest to, że prowadzenie czy wykonanie robót budowlanych w warunkach „samowoli budowlanej” stanowi czyn karalny, obecnie wykroczenie, które na mocy art. 93 pkt 13 obowiązującej ustawy Prawo budowlane, zagrożone jest karą grzywny do 5000 zł, lecz jeszcze do 19 września 2022 r. samowola budowlana, polegająca na wybudowaniu bądź budowie obiektu budowlanego lub jego części, stanowiła przestępstwo (występek) zagrożony karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Trzecia różnica polega na tym, że w przypadku legalizacji samowoli budowlanej nadzór sprawdza, czy inwestor – w przypadku gdy to inwestor jest adresatem czynności i orzeczeń administracyjnych nadzoru budowlanego – dysponuje nieruchomością do celów budowlanych. W przypadku ustalenia, że inwestor prawem takim nie dysponuje, legalizacja nie jest możliwa.

Przechodząc do omówienia legalizacji samowoli budowlanej, dochodzimy do następnego, w świetle obowiązujących przepisów prawa, bardzo istotnego podziału robót budowlanych stanowiących samowolę budowlaną, mianowicie: odróżnienia robót budowlanych polegających na samowolnej budowie albo wybudowaniu obiektu budowlanego lub jego części od wszelkich innych robót budowlanych wymagających uprzedniego uzyskania pozwolenia na budowę czy uprzedniego ich zgłoszenia, lecz niestanowiących budowy obiektu budowlanego lub ich części.

Powyżej omówiony podział jest istotny ze względu na to, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tryb – sposób – legalizacji tych samowoli budowlanych jest odmienny oraz – co szczególnie istotne – mniej lub bardziej dolegliwy dla adresata czynności podejmowanych przez organ nadzoru budowlanego. Przy czym celowo użyć należy tu określenia „adresat czynności podejmowanych przez organ nadzoru budowlanego”, gdyż w świetle obowiązujących przepisów prawa coraz rzadziej adresatem tym będzie sprawca samowoli budowlanej, a częściej – właściciel obiektu budowlanego lub części obiektu budowlanego, powstałych w rezultacie wykonania tych robót, czy właściciel obiektu budowlanego, w stosunku do którego wykonywane były roboty budowlane.

Otóż w obecnym stanie prawnym nadzór budowlany „ścigać” będzie samowolnych inwestorów jedynie w przypadkach, gdy roboty budowlane będą jeszcze wykonywane. Innymi słowy: adresatem czynności i orzeczeń administracyjnych podejmowanych przez organ nadzoru budowlanego będzie inwestor robót, wyłącznie gdy organ nadzoru budowlanego wkroczy w toku wykonywania robót. Gdy zaś roboty zostaną już faktycznie zakończone, czynności i orzeczenia organu nadzoru budowlanego kierowane będą do właściciela obiektu budowlanego.

Zanim przejdziemy do omówienia obecnie obowiązujących procedur legalizacji samowoli budowlanych, doprecyzujemy, na czym w praktyce polega stwierdzenie, że roboty budowlane,

którymi – określimy to – „zainteresował się” organ nadzoru budowlanego, stanowią samowolę budowlaną.

Stwierdzenie, czy określone roboty – czy też raczej rezultat ich wykonania – stanowią samowolę budowlaną, nie jest oczywiście w przypadkach nawet stosunkowo niedawno wykonanych robót, zaś w stosunku do robót wykonanych „dawno temu” jest tym trudniejszy. Trudność polega na tym, że w przeszłości obowiązywały różne akty prawne, w różny sposób stanowiące o tym, jakich robót budowlanych wykonanie wymagało uprzedniego uzyskania zgody organów władzy. Inaczej mówiąc: w poszczególnych okresach obowiązujące akty prawne stanowiły o różnym zakresie robót, które mogły zostać wykonane przez ich inwestora bez uprzedniego uzyskania zgody właściwego organu władzy, przy czym najczęściej była to decyzja administracyjna „pozwalająca” lub „zezwalająca” na wykonanie określonych w niej robót budowlanych. Oczywiście jest, że „określenie robót”, o którym taka decyzja orzekała, najczęściej zawarte było w zatwierdzanym projekcie.

Pierwszą i podstawową trudnością jest zatem ustalenie, w jakim czasie wykonane zostały roboty budowlane, które stały się przedmiotem postępowania organu nadzoru budowlanego.

Ustalenie powyższego w stosunku do robót wykonanych „stosunkowo dawno” na ogół jest... co najmniej niełatwe. Przy czym im dalej wstecz, tym zadanie to jest trudniejsze. Skoro bowiem sprawa dotyczy samowoli budowlanej, to jej wykonanie nie zostało odnotowane w jakichkolwiek urzędowych rejestrach i – co do zasady – nie ma dokumentów, na podstawie treści których czas wykonania samowoli budowlanej byłby możliwy do ustalenia. Organom nadzoru budowlanego pozostają oczywiście w takich przypadkach wszelkie inne możliwe do przeprowadzenia dowody, lecz w praktyce ograniczają się one przede wszystkim do przesłuchania świadków oraz oceny dokumentacji geodezyjnej, jeżeli taka jest, i dokumentacji fotograficznej, jeżeli taka się zachowała i jeżeli możliwe jest datowanie jej wykonania. Oczywiście jest zatem, że ustalenie czasookresu popełnienia samowoli budowlanej nastęrcza na ogół dużych trudności.

Natomiast ustalenie czasu wykonania robót budowlanych, które są przedmiotem postępowania organu nadzoru budowlanego, stanowi warunek konieczny dalszego prowadzenia postępowania, bowiem organ nadzoru budowlanego musi określić, czy w okresie, w którym wykonane zostały roboty budowlane, co do których ma podejrzenie, iż wykonane zostały w warunkach samowoli budowlanej, wykonanie takich robót wymagało uzyskania jakiejś zgody organów władzy, czy też zgody takiej nie wymagało, bo jeżeli zgody takiej nie wymagało, to nie mamy do czynienia z samowolą budowlaną.

W przypadku terenów, które przed II wojną światową nie należały do Polski, a obecnie stanowią część naszego państwa, o tym, czy roboty budowlane stanowią samowolę budowlaną, możemy mówić od 27 listopada 1945 r., jako że tego dnia wszedł w życie dekret z dnia 12 listopada 1945 r. o zarządzie Ziemi Odzyskanych (publik.: Dz.U. nr 51 poz. 295, z późn. zm.), który w art. 4 stanowił m.in., że na Ziemi Odzyskanej rozciąga się ustawodawstwo obowiązujące na obszarze Sądu Okręgowego w Poznaniu – a zatem z tym dniem na terenie Ziemi Odzyskanych zaczęły obowiązywać przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz.U. z 1939 r. nr 34 poz. 216, z późn. zm.). Innymi słowy: w przypadku ustalenia,

że budowa obiektu budowlanego (w tym budynku) albo wykonanie innych robót budowlanych miały miejsce przed dniem 27 listopada 1945 r., tj. w czasie gdy na terenie Ziemi Odzyskanych nie obowiązywały przepisy prawa polskiego, brak jest podstaw do oceny zgodności wykonania robót budowlanych, w tym wzniesienia budynków czy innych obiektów budowlanych, z przepisami ww. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli lub później obowiązującymi przepisami budowlanymi prawa polskiego.

Następnymi aktami prawnymi były:

- ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. Prawo budowlane;
- ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo budowlane oraz obowiązująca
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Przy czym ww. ustawy nie zawsze jasno precyzowały zakres robót, których wykonanie powinno zostać poprzedzone uzyskaniem zgody określonego przepisami prawa organu władzy, częstokroć odsyłając w tym zakresie do aktów wykonawczych. I tak ww. ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo budowlane w art. 28 stanowiła:

1. Roboty budowlane, z wyjątkiem rozbiórek, można rozpocząć po uzyskaniu pozwolenia na budowę.
2. Wykonanie rozbiórki obiektu budowlanego wymaga uprzedniego zgłoszenia właściwemu terenowemu organowi administracji państwowej. Organ ten może nałożyć obowiązek uzyskania pozwolenia na rozbiórkę określonego obiektu budowlanego.
3. Pozwolenia na budowę wymaga również wznoszenie lub wykonywanie w miejscach publicznych pomników, posągów, wodotrysków i innych obiektów architektury ogrodowej, urządzeń wpływających na wygląd obiektów budowlanych oraz kapliczek i innych podobnych obiektów kultu religijnego.
4. Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska określi w drodze rozporządzenia zakres, warunki i tryb uzyskiwania pozwoleń na budowę, rodzaje robót budowlanych zwolnione od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę oraz rodzaje rozbiórek zwolnione od obowiązku zgłoszenia.

Otóż przytoczony powyżej ust. 1 ww. ustawy stanowi ogólną zasadę, zgodnie z którą wykonanie wszystkich robót budowlanych – oprócz rozbiórek – wymaga pozwolenia na budowę, jednakże ust. 4 tego artykułu uprawnia wskazanego w nim ministra do ustalenia robót, których wykonanie nie będzie wymagało pozwolenia na budowę.

Przejdźmy teraz do omówienia rodzajów postępowania legalizacyjnych dotyczących samowoli budowlanych.

Najprostszym i najmniej dolegliwym postępowaniem legalizującym samowolę budowlaną jest legalizacja samowolnie wykonanych robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego lub jego części.

W przypadku wykonania takich robót budowlanych, niezależnie od tego, kiedy, czyli niezależnie od tego, „jak dawno” zostały one wykonane, mamy zawsze to samo postępowanie, tj. postępowanie uregulowane art. 50 i 51 obowiązującej obecnie ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Nie wdając się w szczegółowe zagadnienia uregulowane ww. przepisami, zaznaczyć należy, iż dla inwestora istotne jest to,

że legalizacja taka nie przewiduje opłat legalizacyjnych, lecz organ nadzoru budowlanego obowiązany jest ustalić – i jest to warunek konieczny – prawo samowolnego inwestora do dysponowania nieruchomością – obiektem budowlanym – do celów budowlanych. Przy założeniu, że adresatem orzeczeń administracyjnych (decyzji czy postanowień) wydawanych przez organ nadzoru budowlanego będzie samowolny inwestor, o czym jeszcze poniżej.

Oczywiście, legalizacja może skończyć się niepowodzeniem. W takim przypadku organ nakaze doprowadzenie obiektu budowlanego do stanu poprzedniego, tj. do stanu sprzed wykonania samowolnie wykonanych robót budowlanych. Ewentualnie nakaze zaniechanie wykonywania tych robót, jeżeli jego interwencja nastąpi we wczesnej fazie ich wykonywania, a inwestor, aby je ukończyć, wystąpi o pozwolenie na budowę.

Odrębnym zagadnieniem jest legalizacja samowoli budowlanej polegającej na wybudowaniu obiektu budowlanego lub jego części.

Co do rozumienia nazwy „część obiektu budowlanego” – nie jest ona jednoznaczna. Ponieważ przepisy prawa nie określają tego pojęcia, organy nadzoru budowlanego posilkują się w tym zakresie orzecznictwem sądów administracyjnych. I tak co do zasady przyjmuje się, że chodzi tu o taką część obiektu budowlanego, „która jest na tyle samodzielna i niezależna od pozostałej części – wybudowanej zgodnie z prawem – że może być rozebrana bez istotnej ingerencji w tą pozostałą część obiektu budowlanego” (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 5.06.2018 r., sygn. akt: II SA/Kr 1681/17, publik.: <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/cbo/search>).

Obecnie obowiązują trzy tryby – trzy „możliwości prawne” – legalizacji samowolnie wybudowanych obiektów budowlanych lub ich części.

Podstawowy tryb legalizacji samowolnie wybudowanych obiektów budowlanych lub ich części uregulowany jest oczywiście w ww., obowiązującej ustawie z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Tryb ten znajduje zastosowanie do obiektów budowlanych lub ich części w przypadkach, gdy od faktycznego zakończenia ich budowy nie upłynęło jeszcze 20 lat.

Legalizacja takich obiektów budowlanych lub ich części wiąże się z koniecznością wniesienia opłaty legalizacyjnej. Drugą istotną cechą tego trybu jest to, że w przypadku ustalenia przez organ nadzoru budowlanego, że obiekt budowlany (lub jego część) został wzniesiony samowolnie, organ nadzoru budowlanego poprzez wydanie postanowienia wzywa inwestora albo właściciela do złożenia oświadczenia, czy chce legalizować samowolę budowlaną, informując go jednocześnie o tym, że będzie obowiązany uiścić wspomnianą opłatę legalizacyjną.

W przypadku złożenia przez samowolnego inwestora albo właściciela oświadczenia o tym, że chce legalizować samowolę, organ nadzoru budowlanego postanowieniem nakazuje przedłożenie określonych ustawowo dokumentów.

Po przedłożeniu nakazanych dokumentów organ nadzoru budowlanego wydaje kolejne postanowienie, ustanawiające wysokość opłaty legalizacyjnej.

Po uiszczeniu opłaty legalizacyjnej organ nadzoru wydaje decyzję o legalizacji, która zatwierdza projekt budowlany albo projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz zezwala na wznowienie budowy, jeżeli budowa nie została zakończona.

Bardzo istotnym mankamentem w opisanym powyżej postępowaniu legalizacyjnym jest to, że organ nadzoru budowlanego – przynajmniej w sposób formalny – nie może poinformować samowolnego inwestora lub właściciela o tym, że legalizacja obiektu budowlanego lub jego części nie będzie możliwa, np. ze względu na to, że budowa legalizowanego obiektu narusza przepisy o zagospodarowaniu przestrzennym w sposób niepozwalający na jego legalizację.

O tym, że legalizacja nie będzie możliwa, samowolny inwestor albo właściciel dowie się zatem w ten sposób, iż nie będzie mógł uzyskać – i przedłożyć organowi nadzoru budowlanego – dokumentów nakazanych do przedłożenia w celu zalegalizowania.

Następny tryb legalizacji obejmuje samowolnie wybudowane obiekty budowlane lub ich części, jeżeli od zakończenia budowy upłynęło co najmniej 20 lat.

Tryb ten jest bardzo przyjazny dla inwestora czy właściciela obiektu. Przede wszystkim dla zalegalizowania takiej samowoli nie jest wymagane uiszczenie opłaty legalizacyjnej. Po drugie – co ocenić należy za budzące kontrowersje – organ nadzoru budowlanego nie bada zgodności takiego obiektu z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym. W celu dokonania legalizacji przedłożyć należy jedynie oświadczenie o dysponowaniu nieruchomością do celów budowlanych, geodezyjną inwentaryzację powykonawczą obiektu budowlanego, ekspertyzę techniczną sporządzoną przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane, wskazującą, czy stan techniczny obiektu budowlanego nie stwarza zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz pozwala na bezpieczne użytkowanie obiektu budowlanego zgodne z dotychczasowym lub zamierzonym sposobem użytkowania.

Trzeci tryb legalizacji samowolnie wybudowanych obiektów budowlanych lub ich części dotyczy takich obiektów lub ich części, których faktyczne zakończenie budowy miało miejsce przed wejściem w życie ww., obowiązującej ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, tj. przed dniem 1 stycznia 1995 r.

Do legalizacji tej stosuje się przepisy ww. ustawy z 1974 r. Prawo budowlane i to niezależnie od tego, kiedy samowolna budowa obiektu budowlanego lub jego części została faktycznie ukończona, a zatem jeżeli miała ona miejsce przed wejściem w życie ustawy z 1974 r., to również stosuje się do takiej legalizacji przepisy tej ustawy.

Ważne jest to, że po wprowadzeniu omówionej powyżej legalizacji uproszczonej legalizacja w oparciu o przepisy ustawy z 1974 r. może mieć miejsce tylko na podstawie żądania właściciela lub zarządcy obiektu. Zatem jeżeli właściciel lub zarządca obiektu nie zażąda legalizacji na podstawie przepisów ustawy z 1974 r., organ nadzoru budowlanego wszczyni i przeprowadza legalizację uproszczoną.

Legalizacja w oparciu o przepisy ustawy z 1974 r. również nie przewiduje obowiązku uiszczenia opłaty legalizacyjnej. Jednakże organ nadzoru budowlanego obowiązany jest zbadać zgodność takiego obiektu – części obiektu – z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym. I to jest zasadnicza różnica pomiędzy legalizacją uproszczoną a legalizacją przeprowadzoną na podstawie przepisów ustawy z 1974 r.

Oczywiste jest, że obiekt budowlany istniejący już około 30 lat albo dłużej może podlegać różnym regulacjom dotyczącym

zagospodarowania przestrzennego, w tym różnym miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, co oznacza, że w okresie jego istnienia w pewnym czasie mógł nie naruszać zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w innym czasie jego istnienie z przepisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego było niezgodne.

Problem ten został wyjaśniony w uchwale siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 grudnia 2013 r., sygn. akt: II OPS 2/13. W uchwale tej Sąd stwierdził m.in., że wprawdzie uwzględnić należy: „przepisy obowiązujące w dacie orzekania przez organy administracji, z tym że w postępowaniu w przedmiocie nakazania przymusowej rozbiórki należy uwzględnić także przeznaczenie terenu, na którym powstał obiekt budowlany, od daty jego budowy”, albowiem – jak stwierdził Sąd:

„O ile samo zjawisko samowoli budowlanej należy uznać za wysoce naganne, to jednak w przypadku bierności organów administracji, które nie podejmowały żadnych działań zmierzających do legalizacji tej samowoli, podczas gdy stan prawny w zakresie przepisów o planowaniu przestrzennym był przez szereg lat bardziej korzystny dla inwestora, interes prawny takiego inwestora zasługuje na konstytucyjną ochronę”.

Podsumowując niniejsze uwagi na temat samowoli budowlanych: koniecznie trzeba „ostrzec” czytelników, że problematyka legalizacji samowoli budowlanych jest złożona. Orzecznictwo sądów administracyjnych w tym temacie jest niezwykle bogate i niekoniecznie jednorodne. Dlatego też niniejszy artykuł opatrzone celowo nazwą *Ramy zagadnienia*, gdyż jego celem jest jedynie zasygnalizowanie czytelnikom, jakie możliwości legalizacji samowoli budowlanych przewidują obowiązujące przepisy prawa i jakie konsekwencje prawne powiązane zostały ze wszczęciem postępowania legalizacyjnego.

Zdecydowanie najkorzystniejszym sposobem legalizacji obiektów budowlanych lub ich części, a więc legalizacji tych robót, których wykonanie dla inwestora jest zasadniczo najbardziej kosztowne, jest obecnie legalizacja uproszczona. Jednakże brak badania zgodności samowolnie wybudowanego obiektu z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym w jakimkolwiek stopniu powoduje, że legalizacja ta wzbudza duże kontrowersje. Uzasadnione więc będzie przypuszczenie, że przepisy te mogą zostać zmienione. Zatem właściciele obiektów budowlanych wybudowanych samowolnie przed co najmniej dwudziestu laty powinni raczej pośpieszyć się z ich zalegalizowaniem.

*Krzysztof Macieszyn
Zastępca Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego
Inspektora Nadzoru Budowlanego*

KORDIAN LICHT

Informacje prawne

Odpowiedzialność osób sprawujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie na gruncie przepisów prawa cywilnego oraz kontraktowe możliwości ograniczenia tej odpowiedzialności

1. Odpowiedzialność cywilna osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie

Odpowiedzialność cywilnoprawna osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, takich jak inżynierowie, projektanci czy kierownicy budowy, jest jednym z kluczowych zagadnień w praktyce prawa cywilnego, szczególnie w kontekście branży budowlanej, która wiąże się z wysokim ryzykiem dla zdrowia i życia ludzi, a także z możliwością wystąpienia potencjalnych szkód materialnych. Ze względu na specyfikę tego sektora odpowiedzialność cywilna tych osób obejmuje dwa główne obszary: odpowiedzialność deliktową (za szkody wyrządzone czynami niedozwolonymi) oraz odpowiedzialność kontraktową (za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań wynikających z umowy). Inżynier może również ponosić odpowiedzialność wobec osób trzecich, które nie są stroną zawartej przez niego umowy (np. osoba, której pojazd został uszkodzony w wyniku upadku elementu konstrukcji błędnie zaprojektowanej przez inżyniera lub wadliwie wykonanej na podstawie jego dokumentacji).

Warto również podkreślić, że odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone osobom trzecim przez osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne może być powiązana z odpowiedzialnością administracyjną. Dotyczy to przede wszystkim sytuacji, w których szkody są

wynikiem wykroczeń budowlanych, takich jak odstępstwa od zatwierdzonego projektu, czy zaniedbań w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP). W takich przypadkach odpowiedzialność administracyjna może obejmować sankcje w postaci kar pieniężnych, cofnięcia uprawnień zawodowych lub innych środków przewidzianych przepisami prawa administracyjnego. Naruszenie obowiązków wynikających z ustawy Prawo budowlane może skutkować, obok odpowiedzialności na gruncie prawa administracyjnego (i karnego), również odpowiedzialnością odszkodowawczą.

Zatem osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie muszą działać z najwyższą starannością, zarówno w zakresie obowiązków umownych, jak i przestrzegania przepisów prawa publicznego, aby minimalizować ryzyko odpowiedzialności w obu wymienionych obszarach.

1.1. Pojęcie szkody w prawie cywilnym

Zgodnie z art. 361 § 2 Kodeksu cywilnego (dalej: „k.c.”) szkoda majątkowa obejmuje dwie podstawowe kategorie:

- a. **stratę rzeczywiście (*damnum emergens*)** – oznacza zmniejszenie wartości majątku poszkodowanego, na przykład poprzez uszkodzenie, zniszczenie mienia lub wzrost jego zobowiązań finansowych.

W kontekście prawa budowlanego może to być na przykład koszt naprawy zniszczonej maszyny budowlanej lub wydatki na usunięcie skutków niewłaściwie wykonanych prac budowlanych;

b. **utracone korzyści (*lucrum cessans*)** – są to potencjalne zyski, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby nie doszło do zdarzenia wyrządzającego szkodę. W budownictwie może to obejmować utratę przychodu z tytułu opóźnienia w oddaniu inwestycji do użytkowania spowodowanego błędami projektowymi lub kosztami wynikającymi z przerwania robót.

Jednakże uwzględnia się tutaj tylko te korzyści, które z dużym prawdopodobieństwem zostałyby osiągnięte. Gdy prawdopodobieństwo jest niskie, mówimy o tzw. szkodzie ewentualnej (utrata szansy), która nie podlega rekompensacie. Przykładowo: w przypadku opóźnienia w zakończeniu budowy inwestor mógłby domagać się odszkodowania za utratę pewnego wynajmu lokali, jeśli przedstawi dowody, że najemcy byli gotowi podpisać umowy w określonym terminie, ale zrezygnowali z powodu opóźnienia.

Te zasady pozwalają jasno określić granice odpowiedzialności sprawcy szkody w kontekście majątkowym, co ma kluczowe znaczenie w branży budowlanej, gdzie ryzyko strat i utraconych korzyści jest szczególnie wysokie.

1.2. Odpowiedzialność deliktowa

Odpowiedzialność deliktowa opiera się na zasadzie winy, która została uregulowana w art. 415 k.c., zgodnie z którym „Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia”¹.

Oznacza to, że osoba pełniąca funkcję techniczną, na przykład inżynier nadzoru budowlanego, może ponosić odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim w wyniku niewłaściwego wykonania swoich obowiązków zawodowych. Zgodnie z przepisami, aby odpowiedzialność została stwierdzona, konieczne jest wykazanie, że doszło do czynu niedozwolonego, tj. takiego, który naruszał prawo lub dobra osobiste innych osób, oraz wykazanie, że osoba sprawująca nadzór techniczny popełniła błąd, zaniechanie lub działanie sprzeczne z przyjętymi normami.

Aby doszło do odpowiedzialności deliktowej, muszą być spełnione trzy kluczowe przesłanki określone w art. 415 Kodeksu cywilnego:

- a. **wystąpienie szkody** – oznacza to powstanie uszczerbku w chronionych prawem dobrach lub interesach osoby poszkodowanej. Szkada ta może mieć charakter majątkowy, na przykład zniszczenie lub uszkodzenie mienia, albo niemajątkowy, jak naruszenie dobrego imienia lub godności osobistej;
- b. **bezprawne i zawinione działanie lub zaniechanie** – jest to każde zachowanie sprzeczne z prawem, z którym przepisy wiążą obowiązek naprawienia szkody. Może to być zarówno aktywne działanie, jak i zaniechanie, które w określonych okolicznościach należało podjąć;
- c. **związek przyczynowy między zdarzeniem a szkodą** – oznacza to, że szkoda musi być bezpośrednim skutkiem zachowania sprawcy, które było niezgodne z prawem. Innymi słowy, między szkodą a działaniem lub zaniechaniem sprawcy musi istnieć logiczna i faktyczna zależność.

Spełnienie tych warunków jest niezbędne do przypisania odpowiedzialności deliktowej sprawcy szkody. Ciężar udowodnienia wystąpienia ww. warunków spoczywa na osobie, która twierdzi, że inżynier wyrządził jej szkodę.

W kontekście działalności budowlanej może dojść do licznych sytuacji, w których inżynierowie będą odpowiadać za skutki swoich działań lub zaniechań, takich jak:

- niewłaściwe zabezpieczenie terenu budowy, co prowadzi do wypadków, uszkodzeń mienia lub obrażeń ciała osób trzecich;
- zaniechania w nadzorze nad realizacją robót budowlanych, które skutkują błędami w wykonaniu robót;
- niewłaściwa kontrola jakości używanych materiałów budowlanych, co może prowadzić do katastrof budowlanych lub innych uszkodzeń.

Odpowiedzialność ta obejmuje zarówno szkody materialne, jak i niematerialne, w tym uszczerbki na zdrowiu osób trzecich, co podkreśla wagę odpowiedzialności za ewentualne zaniechania.

1.3. Odpowiedzialność kontraktowa

Odpowiedzialność kontraktowa osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie występuje, gdy dłużnik postępuje w sposób niezgodny z treścią zawartej umowy. Może to dotyczyć zarówno całkowitego niewykonania zobowiązania, jak i jego nienależytego wykonania. W takich sytuacjach wierzyciel, czyli np. inwestor lub zleceniodawca, zyskuje prawo do dochodzenia realnego wykonania zobowiązania, także na drodze sądowej. Jednakże gdy realizacja świadczenia okazuje się niemożliwa, odpowiedzialność przybiera formę odszkodowawczą. W praktyce oznacza to, że dłużnik musi naprawić szkodę powstałą w wyniku swoich działań lub zaniechań, jeśli pozostają one w sprzeczności z obowiązkami wynikającymi z umowy.

Przykłady odpowiedzialności kontraktowej to:

- opóźnienia w realizacji budowy, wynikające z zaniezań w nadzorze nad postępowaniem prac;
- błędy w dokumentacji budowlanej, w tym w dzienniku budowy, które skutkują niewłaściwym przebiegiem inwestycji;
- niedotrzymanie standardów jakości robót budowlanych, co prowadzi do konieczności ich poprawy lub całkowitej reorganizacji.

Odpowiedzialność kontraktowa w kontekście budownictwa jest ściśle związana z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.2024.725 t.j. ze zm., dalej „Pb”), które nakładają obowiązki na osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne, w szczególności w zakresie nadzoru i kontroli jakości robót (art. 12 Pb).

Istotnym elementem odpowiedzialności kontraktowej jest także wymóg zachowania należytej staranności przez dłużnika. Zgodnie z art. 355 k.c.:

„§ 1. Dłużnik obowiązany jest do należytej staranności przy wykonywaniu zobowiązania.

§ 2. W stosunkach danego rodzaju, w tym przy wykonywaniu działalności zawodowej, należyta staranność określa się z uwzględnieniem zawodowego charakteru tej działalności”².

W praktyce oznacza to, że osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, takie jak projektanci, kierownicy

¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.).

budowy czy inspektorzy nadzoru, są zobowiązane do działania z najwyższą starannością, adekwatną do ich profesjonalnych kwalifikacji oraz specyfiki branży budowlanej. Niedopełnienie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością kontraktową, a także koniecznością pokrycia strat poniesionych przez wierzyciela.

1.4. Szeroki zakres odpowiedzialności cywilnej

Zarówno odpowiedzialność deliktowa, jak i kontraktowa stanowią istotne elementy zabezpieczające interesy osób trzecich (np. inwestorów, użytkowników obiektów budowlanych czy osób postronnych), jak i samego rynku budowlanego, który opiera się na przestrzeganiu określonych standardów jakościowych i bezpieczeństwa. Odpowiedzialność ta jest niezbędna do zapewnienia, że osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne nie tylko wykonują swoje obowiązki w sposób profesjonalny, ale także dbają o zgodność działań z obowiązującymi normami, co chroni zarówno zdrowie i życie ludzi, jak i mienie.

Ponadto osoby pełniące te funkcje muszą pamiętać, że odpowiedzialność cywilna jest często współzależna z innymi obowiązkami, takimi jak odpowiedzialność administracyjna (np. związana z przepisami prawa budowlanego) czy karna (m.in. w przypadku zaniedbań prowadzących do katastrof budowlanych). Osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie muszą zatem być świadome, że ich odpowiedzialność jest wieloaspektowa i obejmuje zarówno szkody wyrządzone innym, jak i brak należytej staranności przy wykonywaniu powierzonych zadań.

2. Odpowiedzialność cywilnoprawna a forma zatrudnienia oraz przedawnienie roszczeń

Osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą wykonywać obowiązki/realizować powierzone obowiązki na podstawie różnych stosunków, takich jak umowa o pracę³, umowa cywilnoprawna⁴ (np. umowa zlecenia, umowa o dzieło) lub działalność gospodarcza⁵. Forma zatrudnienia ma istotne znaczenie dla zakresu odpowiedzialności cywilnej, ponieważ wpływa na obowiązki pracodawcy oraz zakres odpowiedzialności samego inżyniera lub kierownika budowy.

2.1. Odpowiedzialność w zależności od formy zatrudnienia

a. **Umowa o pracę:** osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę są traktowane jako pracownicy, a ich odpowiedzialność cywilna wynika z ogólnych zasad odpowiedzialności pracownika za szkody wyrządzone w trakcie wykonywania obowiązków służbowych. Pracownik ponosi odpowiedzialność za szkodę w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynika szkoda.

Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody, zaś pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczyniły

się do jej powstania albo zwiększenia. Ponadto pracownik nie ponosi ryzyka związanego z działalnością pracodawcy, a w szczególności nie odpowiada za szkodę wynikłą w związku z działaniem w granicach dopuszczalnego ryzyka.

Odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak **nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody.**

b. **Umowy cywilnoprawne (umowa zlecenia, umowa o dzieło):** w przypadku osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w ramach umów cywilnoprawnych odpowiedzialność opiera się na zasadach ogólnych (zgodnie z Kodeksem cywilnym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi), dotyczących niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. W takim przypadku inżynierowie są odpowiedzialni za jakość i terminowość wykonania zleconych zadań oraz za wynikające z tych działań błędy w realizacji projektu budowlanego.

3. Inspektor nadzoru i projektant – odrębne role, wspólna odpowiedzialność

Inspektor nadzoru odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu jakości i bezpieczeństwa realizacji inwestycji budowlanej. Jego podstawowym obowiązkiem jest kontrola zgodności prowadzonych prac z projektem oraz przepisami techniczno-budowlanymi (art. 25 i 26 Pb). Zaniedbanie tych obowiązków, takie jak brak reakcji na istotne odstępstwa od projektu, niesprawdzanie jakości materiałów lub niewystarczający nadzór nad przebiegiem prac, może skutkować poważnymi konsekwencjami. Przykładem mogą być wady konstrukcyjne obiektu, które wymagają kosztownych napraw, wstrzymania prac budowlanych lub nawet całkowitego wstrzymania użytkowania budynku z powodu zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników. Inspektor nadzoru ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody wynikające z jego zaniedbań, jeśli udowodnione zostanie, że jego działania lub zaniechania były bezpośrednią przyczyną tych strat (art. 415 i art. 471 k.c.).

Z kolei projektant odpowiada za prawidłowość przygotowanej dokumentacji projektowej, która stanowi fundament dla realizacji inwestycji (art. 20 ust. 1 pkt 1–3 Pb). Błędy projektowe, takie jak nieprawidłowe obliczenia konstrukcyjne, wybór niewłaściwych materiałów czy brak uwzględnienia obowiązujących przepisów i norm technicznych, mogą mieć daleko idące skutki. Przykładowo: błędnie zaprojektowana konstrukcja nośna budynku może prowadzić do jego zawalenia, narażając inwestora na ogromne straty finansowe oraz potencjalne roszczenia od osób trzecich (art. 361 § 1 i art. 362 k.c.). Dodatkowo takie uchybienia mogą generować znaczne opóźnienia w realizacji projektu, co przekłada się na utratę potencjalnych korzyści, takich jak przychody z wynajmu czy sprzedaży nieruchomości (art. 361 § 2 k.c.).

Obie te funkcje – inspektora nadzoru i projektanta – wymagają najwyższego stopnia staranności oraz odpowiedzialności. W przypadku stwierdzenia zaniedbań osoby pełniące te role mogą być pociągnięte do odpowiedzialności cywilnoprawnej, co podkreśla wagę ich obowiązków i konieczność dokładnego przestrzegania zarówno przepisów prawa, jak i zasad wiedzy technicznej.

³ Regulowana przez przepisy Kodeksu pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141, z późn. zm.), w szczególności art. 22 i nast.

⁴ Regulowana przez przepisy Kodeksu cywilnego (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93, z późn. zm.), w szczególności art. 734 i 627.

⁵ Regulowana przez przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2018 poz. 646, z późn. zm.) oraz Kodeksu cywilnego (art. 355 i nast.).

4. Przedawnienie roszczeń

Przedawnienie to instytucja prawa cywilnego, która oznacza ograniczenie w czasie możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń. Po upływie terminu przedawnienia dłużnik ma prawo uchylić się od spełnienia świadczenia, chyba że zrzeknie się tego uprawnienia. Przedawnienie nie powoduje wygaśnięcia samego zobowiązania, lecz zmienia jego charakter – staje się ono tzw. zobowiązaniem naturalnym (art. 117 § 2 k.c.), tj. takim, co do którego podmiot uprawniony nie ma możliwości dochodzenia ich wykonania przy wykorzystaniu przymusu państwowego.

4.1. Terminy przedawnienia

Zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego (art. 118 k.c.) podstawowy termin przedawnienia roszczeń wynosi 6 lat. W przypadku roszczeń o świadczenia okresowe (np. czynsz) oraz związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi 3 lata.

Dla roszczeń wynikających ze szkód na osobie obowiązuje termin przedawnienia wynoszący 3 lata, liczony od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia (art. 442¹ § 1 k.c.). Roszczenia związane z czynami niedozwolonymi również przedawniają się w terminie 3 lat, lecz jeżeli szkoda wynika z przestępstwa, termin ten wynosi 20 lat (art. 442¹ § 2 k.c.).

4.2. Przerwanie i zawieszenie biegu przedawnienia

Przerwanie biegu przedawnienia oznacza, że dotychczasowy okres nie jest brany pod uwagę, a po ustaniu przyczyny przerwania termin przedawnienia biegnie od nowa. Do przerwania biegu dochodzi np. poprzez:

- wniesienie pozwu,
- uznanie długu przez dłużnika,
- wszczęcie mediacji (art. 123 k.c.).

Zawieszenie biegu przedawnienia to wstrzymanie jego upływu na czas trwania określonych przeszkód, np. gdy wierzyciel nie może dochodzić roszczenia z powodu siły wyższej (art. 121 k.c.). Po ustaniu przyczyny zawieszenia przedawnienie biegnie dalej, to jest nie biegnie od początku, tylko jego bieg jest kontynuowany.

4.3. Odpowiedzialność inżynierów a terminy przedawnienia

Warto zwrócić uwagę na przypadki, w których odpowiedzialność cywilna może wykraczać poza standardowe terminy przedawnienia. W uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie prowadzonej pod sygn. akt III CZP 72/13⁶ Sąd Najwyższy podjął uchwałę, że: „termin przedawnienia roszczenia o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.) rozpoczyna bieg od dnia wystąpienia szkody pozostającej w związku przyczynowym z tym zdarzeniem (art. 120 § 1 k.c.)”. Z powyższego wynika, że nawet po latach od zakończenia budowy domu można domagać się odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania robót budowlanych. W ocenie Sądu liczy się bowiem moment powstania szkody, a nie zakończenia budowy domu.

4.4. Przedawnienie w kontekście czynów niedozwolonych i umów inżynierskich

W przypadku roszczeń wynikających z czynów niedozwolonych (np. szkoda wynikająca z błędu w projekcie budowlanym) termin przedawnienia wynosi 3 lata, chyba że szkoda wynika z przestępstwa, co przedłuża termin do 20 lat.

Dla inżynierów zawierających umowy (np. umowy o dzieło, umowy zlecenia) obowiązują terminy przedawnienia właściwe dla roszczeń wynikających z tych stosunków prawnych, najczęściej 2 lub 3 lata (art. 646 i 751 Kodeksu cywilnego). Warto pamiętać, że umowne ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności cywilnej inżynierów może być nieważne, jeżeli dotyczy odpowiedzialności za szkody wyrządzone umyślnie (art. 473 § 2 Kodeksu cywilnego).

Inwestorzy i osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne powinni mieć świadomość obowiązujących terminów przedawnienia, by nie utracić możliwości dochodzenia swoich roszczeń.

5. Odpowiedzialność kontraktowa i klauzule umowne w umowach cywilnoprawnych

W kontekście odpowiedzialności kontraktowej jednym z najistotniejszych elementów jest precyzyjne określenie uprawnień i obowiązków stron umowy oraz zakresu odpowiedzialności w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zgodnie z zasadą swobody umów strony mogą dowolnie kształtować treść umowy, pod warunkiem że nie narusza to przepisów prawa, zasad współżycia społecznego oraz nie prowadzi do nierówności stron.

5.1. Klauzule umowne dotyczące odpowiedzialności

Umowy pomiędzy inwestorem a osobami pełniącymi samodzielne funkcje techniczne na budowie powinny zawierać szczegółowe klauzule regulujące ich wzajemne prawa i obowiązki, aby uniknąć sporów. Poniżej przedstawiono kluczowe kwestie, które warto uwzględnić.

Zakres obowiązków inżyniera:

- **określenie zadań:** umowa powinna jasno definiować zakres obowiązków, takich jak nadzór nad jakością robót budowlanych, monitorowanie harmonogramu realizacji prac oraz sporządzanie dokumentacji budowy;
- **zakres kompetencji:** warto sprecyzować, które decyzje inżynier może podejmować samodzielnie, a które wymagają zgody inwestora.

Odpowiedzialność za podwykonawców:

- **podział odpowiedzialności:** powinno być określone, czy osoba pełniąca funkcję techniczną na budowie ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania podwykonawców;
- **klauzule dotyczące podwykonawców:** umowa z podwykonawcą powinna obejmować:
  - odpowiedzialność za błędy wykonawcze,
  - terminy realizacji prac,
  - warunki odpowiedzialności cywilnej za szkody.

Bezpieczeństwo na budowie:

- **zasady BHP:** odpowiedzialność za przestrzeganie zasad bezpieczeństwa powinna być przypisana konkretnej osobie;

⁶ Uchwała SN z 22.11.2013 r., III CZP 72/13, OSNC-ZD 2014, nr 2, poz. 40.

- **procedury wypadkowe:** należy wskazać, kto odpowiada za zapobieganie wypadkom i jakie są konsekwencje nieprzestrzegania zasad BHP.

Procedura odbioru prac:

- **sposób odbioru:** umowa powinna precyzować procedury odbioru poszczególnych etapów budowy oraz dokumentację wymaganą przy odbiorze;
- **terminy:** określenie harmonogramu i terminów odbioru pomaga uniknąć opóźnień.

Kary umowne:

- **istota kary umownej:** Kodeks cywilny pozwala zastrzec w umowie, że naprawienie szkody, która powstała w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego, nastąpi przez zapłatę określonej sumy (art. 484 k.c.). Zastrzeżenie kary umownej powoduje, że w razie zajścia określonego zdarzenia uprawniającego do jej żądania podmiot uprawniony może dochodzić jej zapłaty bez konieczności wykazywania, czy i w jakiej wysokości doszło do powstania szkody. Warto zdefiniować, że kara umowna jest środkiem dyscyplinującym, niezależnym od obowiązku naprawienia szkody;
- **roszczenia odszkodowawcze:** należy wyraźnie rozgraniczyć dochodzenie kary umownej od dochodzenia roszczeń z tytułu naprawienia szkody. Kara umowna przysługuje w ustalonej wysokości, natomiast odszkodowanie wymaga udowodnienia rzeczywistej szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem/zaniechaniem sprawcy a szkodą; oznacza to, że co do zasady dochodzenie roszczeń na podstawie dobrze skonstruowanych postanowień o karach umownych jest łatwiejsze dla tej strony umowy, która te kary zastrzegła. Kwestie ewentualnego miarkowania kar umownych nie są objęte niniejszym artykułem.

Reasumując: dobrze skonstruowana umowa zabezpiecza interesy obu stron i minimalizuje ryzyko sporów sądowych. Prawidłowe sformułowanie powyższych postanowień wymaga wsparcia doświadczonych prawników specjalizujących się w prawie budowlanym.

6. Ograniczenie odpowiedzialności cywilnej

W umowach cywilnoprawnych, w tym w kontraktach inżynierskich, strony mogą wprowadzać klauzule ograniczające odpowiedzialność za określone kategorie szkód. Należy jednak pamiętać, że takie klauzule muszą być zgodne z przepisami prawa cywilnego, zasadami dobrej wiary i równości stron. W przeciwnym razie mogą zostać uznane za nieważne.

6.1. Ograniczenie odpowiedzialności – granice prawne

Polskie prawo przewiduje pewne granice dla umownych ograniczeń odpowiedzialności. W szczególności:

- odpowiedzialność za szkody na osobie:** klauzule wyłączające lub ograniczające odpowiedzialność za szkody wyrządzone na osobie są zazwyczaj nieważne. Przepisy o odpowiedzialności za szkody na osobie mają charakter bezwzględnie obowiązujący (art. 473 § 2 k.c.), co oznacza, że strony nie mogą skutecznie wyłączyć tej odpowiedzialności umownie;
- szkody wyrządzone umyślnie:** odpowiedzialność za szkody spowodowane umyślnym działaniem nie może być wyłączona ani

ograniczona. Takie klauzule są sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i nieważne z mocy prawa (art. 473 § 2 k.c.);

- zasady dobrej wiary i uczciwości kontraktowej:** klauzule ograniczające odpowiedzialność muszą być zgodne z zasadami uczciwości kontraktowej. Jeżeli wprowadzają rażąco niekorzystne warunki dla jednej ze stron, mogą zostać uznane za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.).

6.2. Kluczowe obszary ograniczenia odpowiedzialności

- Odpowiedzialność za szkody pośrednie:** strony mogą wyłączyć odpowiedzialność za szkody, które nie wynikają bezpośrednio z ich działań, np. utracone korzyści. Taka klauzula powinna być jasno sformułowana, aby uniknąć sporów co do jej zakresu;
- odpowiedzialność za opóźnienia:** umowa może ograniczać odpowiedzialność za opóźnienia wynikające z niezależnych od stron okoliczności, takich jak **siła wyższa**. Kluczowe jest precyzyjne określenie, co strony rozumieją przez siłę wyższą (np. klęski żywiołowe, wojny, strajki). Z punktu widzenia Inżyniera bezpieczniej jest uzależnić jego odpowiedzialność od zwłoki (zawinionego opóźnienia);
- odpowiedzialność za działania podwykonawców:** w przypadku błędów podwykonawców strony mogą ustalić ograniczenia odpowiedzialności głównego wykonawcy, np. poprzez wyłączenie odpowiedzialności za zaniedbania podwykonawców, pod warunkiem że wynika to z okoliczności niezależnych od głównego wykonawcy.

Podsumowanie

Odpowiedzialność osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie obejmuje szeroki zakres, który może dotyczyć zarówno odpowiedzialności za czyny niedozwolone (deliktowej), jak i odpowiedzialności kontraktowej, wynikającej z umowy. Ze względu na złożoność i wieloaspektowość procesu budowlanego, a także liczne ryzyka związane z wykonywaniem funkcji technicznych, takich jak wypadki, błędy w projektach czy zaniedbania w nadzorze, kluczowe znaczenie ma precyzyjne określenie obowiązków stron umowy oraz właściwe uregulowanie odpowiedzialności w dokumentacji kontraktowej.

Precyzyjne określenie obowiązków stron umowy pozwala na uniknięcie niejasności, które mogą prowadzić do konfliktów między inwestorami, wykonawcami oraz osobami pełniącymi funkcje techniczne, takimi jak kierownicy budowy czy inspektorzy nadzoru. W treści umowy powinny znaleźć się szczegółowe zapisy dotyczące zakresu obowiązków związanych z nadzorem, kontrolą jakości robót, przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego oraz obowiązkiem prowadzenia dokumentacji, w tym dziennika budowy. Takie podejście minimalizuje ryzyko niewłaściwego wykonania zadań oraz związanych z tym roszczeń o odszkodowanie.

Ponadto prowadzenie negocjacji zmierzających do ograniczenia nakładania dodatkowych obowiązków wykraczających poza ramy prawa budowlanego jest istotnym krokiem w kierunku zmniejszenia odpowiedzialności Inżyniera za przebieg procesów inwestycyjnych.

Kordian Licht

*Kancelaria Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c. w Szczecinie
obecnie związany z Kancelarią Gide Loyrette Nouel w Warszawie*

Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury Budma 2025

Tradycyjnie, jak co roku, między 11 a 14 lutego 2025 roku odbyły się Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury Budma 2025 oraz Targi Maszyn, Narzędzi i Komponentów do Produkcji Okien, Drzwi, Bram i Fasad WinDoor-Tech. Przez cztery dni w siedmiu pawilonach wystawienniczych i konferencyjnych Międzynarodowych Targów Poznańskich prezentowane były nowości z branży budowlanej, innowacje sprzętowe oraz premiery rynkowe, a także produkty, które wyznaczać będą trendy na kolejne lata. Podczas tegorocznych targów zaprezentowało się 600 wystawców z 27 krajów. Odnotowano liczbę około 30 tys. odwiedzających.

Uroczyste otwarcie targów Budma odbyło się w dniu 11 lutego. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele zarządu Międzynarodowych Targów Poznańskich, dyrekcja targów Budma, przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju Technologii i organizacji branżowych oraz zaproszeni goście. W oficjalnym przecięciu wstęgi podczas otwarcia targów brał udział także Mariusz Dobrzeński – prezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Tradycyjnie targi stanowiły okazję do spotkania członków Krajowej Rady w stolicy Wielkopolski. W dniu 12 lutego odbyło się posiedzenie Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, podczas którego omawiane były między innymi kwestie związane z przyjęciem sprawozdań z działalności za 2024 rok oraz z przygotowaniem do zjazdu krajowego.

Już po raz drugi Polska Izba Inżynierów Budownictwa miała podczas targów swoje stoisko wystawiennicze, które cieszyło się dużym zainteresowaniem odwiedzających.

Źródło: <https://budma.pl/pl/>
<https://www.facebook.com/PolskaIB/>

MILENA IWANEJKO

Polecamy...

Zachęcamy do zapoznania się z miesięcznikiem „Wiadomości Projektanta Budownictwa” nr 1–2 2025, w którym zawarto szereg cennych informacji dotyczących kierunków i wyzwań wyznaczonych dla budownictwa przez Unię Europejską, zamierzeń inwestycyjnych oraz aktualnie prowadzonych inwestycji, oraz zmian w prawie istotnych w pracy projektanta. Z cyklu „Warsztat projektanta” w wydaniu opublikowano artykuł pn. „Transformacja technologiczna w budownictwie. Perspektywy i wyzwania” autorstwa Wojciecha Stasiaka. Autor na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród czytelników miesięcznika „Inżynier Budownictwa” poszukiwał odpowiedzi na pytania o to, jaki jest stopień zaawansowania technologicznego firm działających na polskim rynku, które z innowacji uważane są za najbardziej perspektywiczne oraz co jest istotne dla przyspieszenia procesu transformacji technologicznej. Jak wynika z odpowiedzi respondentów, zauważają oni potrzebę wykorzystywania

nowoczesnych technologii w swoich firmach i coraz częściej korzystają z nich w codziennej pracy. Do najchętniej wykorzystywanych technologii zaliczyć należy niewątpliwie BIM, rozwiązania oparte na chmurze, wykorzystywanie dronów i wiele innych. W dalszej części autor omawia odpowiedzi ankietowanych dotyczące między innymi: wpływu nowoczesnych technologii na kondycję i rozwój firm, motywów, jakimi kierują się przy wdrażaniu poszczególnych technologii oraz planów na przyszłość z nimi związanych. W czasopiśmie można przeczytać także ciekawe opracowanie pn. „Udana rewitalizacja pawilonu dawnej Cepelii w Warszawie według projektu sprzed prawie 60 lat”. Jak sam tytuł wskazuje, autorka tekstu Magdalena Jędrzejewska odkrywa przed czytelnikiem tajniki modernizacji przeszklonego w 80% budynku, która odbywała się pod nadzorem konserwatora zabytków. Naszym członkom, związanym ze specjalnością sanitarną, polecamy lekturę miesięcznika „Rynek Instalacyjny. Technika grzewcza, sanitarna i klimatyzacyjna”. W wydaniu 1–2 2025 przeczytać można między innymi artykuł Rafała Pitry pn. „Kontrola okresowa budynków na podstawie ustawy o charakterystyce energetycznej”. Oprócz omówienia obowiązków prawnych, dotyczących przeprowadzania okresowych kontroli budynków w zakresie systemów ogrzewania i klimatyzacji, jakie spoczywają na właścicielach i zarządcach nieruchomości, autor omawia także korzyści, jakie płyną ze stosowania się do zaleceń służących poprawie efektywności energetycznej.

Zapraszamy do lektury

MÖRTELPAD

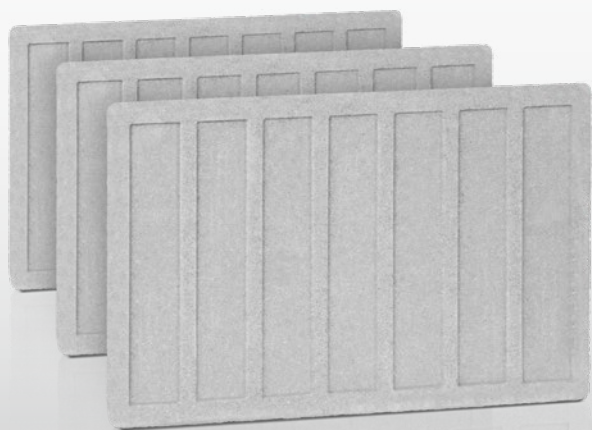
vs.

INNE TECHNOLOGIE SZYBKIEGO
MUROWANIA:

- ↳ Lepsze parametry wytrzymałościowe ze względu na całościowe pokrycie pustaka ceglanego, a nie tylko fragmentu żebrowania
- ↳ Brak zarysowań i pęknięć muru spowodowanych bezpośrednim stykiem pustaków ceglanych
- ↳ Lepsza izolacja akustyczna całego muru

PŁYTKA ZAPRAWOWA MÖRTELPAD

Rewolucja w budownictwie murowanym

PŁYTKI ZAPRAWOWE AKTYWOWANE WODĄ SĄ REWOLUCJĄ W MUROWANIU ŚCIAN

Innowacyjna płytki zaprawowa maxit mörtel pad wyznacza nowe standardy w murowaniu. Składa się z suchej zaprawy, rozpuszczalnego w wodzie kleju topliwego i tkaniny z włókna szklanego, która nadaje suchej zaprawie dodatkową stabilność. Płytki zaprawowa sprawia, że murowanie jest znacznie szybsze i łatwiejsze.

● DECYDUJĄCE ZALETY

- Oszczędność czasu podczas przygotowywania i realizacji procesu murowania
- Nie ma potrzeby wykonywania zaprawy na placu budowy
- Całkowite wypełnienie spoiny zaprawą
- Szybkie wykonanie wysokiej jakości muru
- Brak potrzeby stosowania tradycyjnych narzędzi murarskich
- Czystość na placu budowy

FILM INSTRUKTAŻOWY

... można znaleźć pod adresem
www.leipfinger-bader.de

PROSTE, SZYBKE I BEZPIECZNE ZASTOSOWANIE

W ZALEDWIE SZEŚCIU KROKACH DO SUKCESU

- 1** Zwilżyć rząd pustaków wodą
- 2** Nałożyć płytki zaprawowe
- 3** W razie potrzeby przyciąć
- 4** Płytki zaprawowe zmoczyć wodą
- 5** Ułożyć pustaki na całej powierzchni
- 6** Wyrównać i dobić pustaki w standardowy sposób

WIĘCEJ CZASU NA TO, CO ISTOTNE

Dzięki nowej płytce zaprawowej **maxit mörtelpad** irytujące powstawanie pyłu podczas mieszania suchej zaprawy należy już do przeszłości. Motto brzmi: „Otwórz opakowanie – rozłóż i polej wodą”. Murarz zwilża podłoże, wyjmując suche płytki zaprawowe z opakowania próżniowego i kładzie je na rzędzie pustaków. Następnie należy zmoczyć zaprawę specjalnym aplikatorem do wody, aż wgłębienia na powierzchni płytek całkowicie wypełnią się wodą. Po krótkim czasie można kłaść kolejny pustak, a następnie normalnie dobić młotkiem gumowym. Logistyka ma tu również swoje zalety: płytki zaprawowe można łatwo przechowywać i ponownie wykorzystać w innym miejscu. Przyczynia się to do zmniejszenia ilości odpadów na placu budowy.

Wniosek: płytka zaprawowa powoduje oszczędność czasu i zwiększa wydajność personelu.

LICZBY, DANE, FAKTY

PŁYTKA ZAPRAWOWA – CAŁKOWITA INNOWACJA

Płytki zaprawowe **maxit mörtelpad** gwarantuje pełne wypełnienie spoiny zaprawą na całej powierzchni. Właściwą ilość wody potrzebną do nawodnienia rozpoznajemy powierzchniowo po wypełnieniu wodą struktur przypominających korytka. Zmoczenie powoduje natychmiastową aktywację kleju topliwego. Podstawowe wyposażenie obejmuje system węży z nakładką do wody.

DANE TECHNICZNE

Zużycie materiału	W zależności od wymiarów pustaka i rozmiaru płytki
Temperatura podczas murowania	5–30°C
Właściwości palne	A1, niepalny
Przewodność cieplna	0,21 W/(mK)

Więcej informacji i film instruktażowy można znaleźć na stronie www.moertelpad.de lub na naszej stronie głównej www.leipfinger-bader.de

Zastrzega się prawo do zmian technicznych.

SPOSÓB DOSTAWY

- Płytki zaprawowe są dostarczane wraz z pustakami.
- Płytki zaprawowe są dostarczane na paletach w opakowaniach po 10 płytek zapakowanych hermetycznie w folię.
- Do dozowania i zwilżania wodą płytek zaprawowych oferujemy pakiet składający się z systemu węży oraz nakładki do wody.

Zespół doradców ds. sprzedaży firmy LEIPFINGER BADER chętnie udzieli dalszych informacji. Służymy pomocą w przeszkoleniu Państwa pracowników w zakresie korzystania z płytek zaprawowych **maxit mörtelpads** na Państwa placu budowy.

Więcej informacji można również znaleźć na stronie www.moertelpad.de

Zapraszamy do kontaktu:

LEIPFINGER-BADER POLSKA

Arkadiusz Armacki

Mail: arkadiusz.armacki@leipfinger-bader.de

Mobile: +48 727 443 543

LEIPFINGER-BADER KG

Ziegelwerk Vatersdorf

Ziegeleistraße 15

84172 Vatersdorf

Tel. 08762-733-0

Fax 08762-733-110

Ziegelwerk Puttenhamen
Äußere Freisinger Straße 31

84048 Puttenhamen

Tel. 08751-84686-0

Fax 08751-84686-26

info@leipfinger-bader.de

LEIPFINGER-BADER

GMBH & CO. KG

Ziegelwerk Schönwind

Ziegeleistraße 1

92249 Vilseck/Schönwind

Tel. 09662-70087-0

Fax 09662-70087-20

schoenwind@leipfinger-bader.de

www.leipfinger-bader.de

Nowości wydawnicze

Zachęcamy do zapoznania się z ciekawymi opracowaniami proponowanymi przez Wydawnictwo Naukowe PWN SA

Konstrukcje żelbetowe według Eurokodu 2 i norm związanych, tom 1

Autor: Włodzimierz Starosolski

To już kolejna, 19. edycja tomu 1. Obecne wydanie zostało poszerzone i zawiera 969 stron, 541 rysunków i 123 tablice.

Tom 1. podręcznika zawiera ogólne podstawy projektowania i zbrojenia konstrukcji, stosowane akcesoria budowlane, zasady kotwienia i łączenia zbrojenia. Omówione są w nim sposoby projektowania monolitycznych i prefabrykowanych stropów płytowo-belkowych. Specjalny rozdział poświęcony został zabezpieczeniom konstrukcji żelbetowych przed działaniem pożaru. Dołączono również zestaw tablic pomocnych przy obliczaniu elementów belkowych. Tekst zilustrowano wieloma rysunkami i zdjęciami ułatwiającymi przyswojenie fizycznego kształtu omawianych elementów i ich szczegółów — pokazującymi je w rzeczywistości.

Elektrownie jądrowe w nowoczesnej gospodarce. Technologie, ekonomika, bezpieczeństwo

Redakcja naukowa: Andrzej Zieliński

Książka łączy w sobie cechy zarówno podręcznika, jak i monografii naukowej, bowiem omówiono w niej wiele podstawowych zagadnień, ale także najnowsze osiągnięcia w zakresie energetyki jądrowej. Książkę rozpoczyna przedstawienie teorii atomu i reakcji jądrowych, podstaw bezpieczeństwa jądrowego oraz ochrony radiologicznej.

Zaprezentowane są poszczególne generacje reaktorów energetycznych, ich budowa, zasada działania oraz wybrane parametry pracy. Omówiono gospodarkę paliwową zasobami uranu, jego przerobem i wzbogacaniem, produkcją paliwa jądrowego i składowaniem odpadów promieniotwórczych oraz paliwa wypalonego. Opisano budowę i przestrzenne rozmieszczenie budynków oraz układów wraz z cechami zapewniającymi bezpieczną pracę elektrowni jądrowej, elementy układów obiegu pierwotnego i wtórnego, jak też przyszłościowe rozwiązania reaktorów jądrowych. Kolejną część książki poświęcono materiałom konstrukcyjnym wykorzystywanym w energetyce jądrowej: stalom, stopom cyrkonu, stopom niklu, ceramikom, betonom, polimerom.

Poruszono zagadnienia ekonomiczne w zakresie budowy, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych, przedstawiając wpływ wybranych czynników na koszty wytwarzania energii i opłacalność elektrowni jądrowych. Ostatnią merytoryczną część zajmują zagadnienia bezpieczeństwa w elektrowniach jądrowych w aspekcie ich lokalizacji i eksploatacji oraz likwidacji obiektu.

Matematyka dla inżynierów wraz z zastosowaniami

Autor: Peter V. O'Neil

Matematyka dla inżynierów wraz z zastosowaniami została napisana dla wszystkich zainteresowanych tym, jak skutecznie stosować metody matematyczne do rozwiązywania zaawansowanych problemów inżynierskich. Książka obejmuje szerokie spektrum tematów i aby zapewnić precyzyjne skupienie się na poszczególnych zagadnieniach, podzielono ją na siedem odrębnych części:

- równania różniczkowe zwyczajne;
- równania różniczkowe cząstkowe;
- macierze i algebra liniowa;
- układy równań różniczkowych;
- analiza wektorowa;
- analiza Fouriera;
- funkcje zespolone.

Podręcznik zawiera również liczne przykłady oraz szczegółowe rozwiązania zamieszczonych w książce zadań, które można wykorzystać do sprawdzania postępów, a także do nauki i utrwalania materiału. W książce można znaleźć także krótkie teksty – Matematyka w kontekście – napisane przez inżynierów, które pokazują z ich perspektywy, jak matematyka pojawia się w różnych projektach i zadaniach inżynierskich.

24 lutego 2025 roku w wieku 93 lat odszedł Kolega

Stanisław Malec

*człowiek prawy, inżynier hydrotechnik, działacz społeczny
oddany ludziom, miastu i regionowi*

Stanisław urodził się 20 maja 1931 r. w Nowym Sączu, ale okres dzieciństwa spędził na Wołyniu.

We wrześniu 1945 r. wraz z rodzicami osiedlił się w Myśliborzu. W 1948 r. po zdaniu matury złożył dokumenty do Szkoły Inżynierskiej na kierunku budownictwo lądowo-wodne.

Swoją pierwszą pracę podjął jeszcze na studiach, w roku 1951, przy odbudowie Stoczni Szczecińskiej. 8 lutego 1952 r. zdał dyplom inżynierski i rozpoczął studia magisterskie na Politechnice Gdańskiej. Również w Gdańsku w trakcie studiów pracował jako asystent w katedrze prof. Witolda Turbielewicza, a także jako inspektor nadzoru budowlanego w Zespole Portów Gdańsk-Gdynia. Studia ukończył w 1954 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego w specjalności „budowa portów morskich”, po czym powrócił do swojego ukochanego Szczecina, już na zawsze.

Pracę inżynierską rozpoczął od szczecińskiego oddziału gdańskiego Przedsiębiorstwa Robót Czerpalnych i Podwodnych w Gdańsku. W roku 1962 został awansowany na zastępcę dyrektora PRCiP Gdańsk do spraw oddziału Szczecin, w wieku 33 lat został dyrektorem największego wówczas przedsiębiorstwa budowlanego w regionie szczecińskim – Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego.

W 1970 roku rozpoczął pracę jako zastępca dyrektora Zjednoczenia Budownictwa Rolniczego do spraw produkcji, a następnie w roku 1979 został naczelnym dyrektorem Szczecińskiego Zjednoczenia Budownictwa.

W marcu 1982 r. został nominowany na stanowisko Wojewody Szczecińskiego, a w lipcu 1990 r. Premier Tadeusz Mazowiecki, już w innych realiach, zaproponował mu pozostanie na stanowisku.

Jako gospodarz przygotowywał wizytę papieża Jana Pawła II w Szczecinie. Był również jednym z pomysłodawców utworzenia Uniwersytetu Szczecińskiego, a także Seminarium Duchownego.

Stanisław był także jako czynny inżynier przez lata związany z naszą Izbą. W III kadencji Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego. To z jego inicjatywy powstała, niestety już nieistniejąca, komisja ds. obrony praw inżyniera.

Odszedł Przyjaciel, mentor, menadżer... Po prostu osobowość. Człowiek wielu pasji i talentów, zawsze gotowy do pomocy.

*Rodzinie i Bliskim wyrazy głębokiego współczucia
składa Okręgowa Rada i Członkowie Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa*

Z żalem przyjęliśmy wiadomość, że w dniu 15 lutego 2025 r. zmarł

śp. prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kiernożycki

*Rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego
w Szczecinie w latach 2009–2016,*

*Rektor Politechniki Szczecińskiej w latach 2005–2008,
wybitny specjalista z zakresu projektowania
i realizacji masywnych konstrukcji żelbetowych.*

Włodzimierz Kiernożycki urodził się 30 maja 1951 roku w Poznaniu. Pracę w Politechnice Szczecińskiej podjął w 1974 r., kolejno na stanowiskach asystenta, adiunkta i profesora nadzwyczajnego. Na Wydziale Budownictwa i Architektury pełnił kolejno funkcje organizacyjne od dyrektora instytutu, prodziekana, prorektora, a od 2005 roku pełnił funkcję rektora.

Profesor był wybitnym naukowcem i praktykiem w zakresie konstrukcji betonowych, niekwestionowanym autorytetem w zagadnieniach dotyczących projektowania, technologii i realizacji betonowych konstrukcji masywnych. Jego badania doświadczalne i analizy teoretyczne dotyczące tych właśnie obiektów stanowią trwałe i wysoko ceniony dorobek polskiej nauki w obszarze budownictwa. Profesor cieszył się olbrzymim uznaniem w środowisku akademickim w Polsce, czego wyrazem jest dwukrotny Jego wybór na członka Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz na członka dwóch sekcji tego Komitetu: Sekcji Konstrukcji Betonowych i Sekcji Inżynierii Materiałów Budowlanych.

Za swoją działalność odznaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem im. Prof. Stefana Kaufmana, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Złotym Krzyżem Zasługi. Laureat Nagrody Ministra Infrastruktury oraz Nagrody im. prof. Wacława Żenczykowskiego.

Odejście Profesora stanowi niepowetowaną stratę dla całego środowiska akademickiego i inżynierskiego.

*Rodzinie i Bliskim wyrazy głębokiego współczucia
składa Okręgowa Rada i Członkowie Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa*

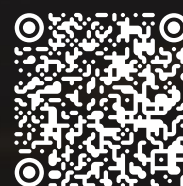

POZNAJ NOWE BMW SERII 1.

JUŻ ZA **1000 PLN** NETTO/MIES*
W FINANSOWANIU BMW COMFORT LEASE.

Dowiedz się więcej

Dealer BMW Bońkowsky

Ustowo 55 | Hangarowa 17
Szczecin
Tel.: +48 91 46 48 300
www.bmw-bońkowsky.pl

Dealer BMW Bońkowsky

Kasprzaka 6G
Gorzów Wielkopolski
Tel.: +48 91 46 48 300
www.bmw-bońkowsky.pl

Serwis BMW Bońkowsky

Lniana 3
Koszalin
Tel.: +48 91 46 48 300
www.bmw-bońkowsky.pl

Serwis BMW Bońkowsky

Kossaka 102
Piła
Tel.: +48 91 46 48 300
www.bmw-bońkowsky.pl

BMW 120: Zużycie paliwa w cyklu mieszanym WLTP w l/100 km: 5,6–5,3; emisja CO₂, cykl mieszany WLTP w g/km: 126–121

* Prezentowana kalkulacja dotyczy leasingu pojazdu BMW serii 1 o wartości 118 110 zł brutto w ramach usługi BMW Comfort Lease oferowanej przez BMW Financial Services Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie i jest kierowana do przedsiębiorców. Opłata wstępna wynosi 10%, przy okresie leasingu 36 miesięcy oraz z rocznym limitem przebiegu 15 000 km. Gwarantowana wartość wykupu pojazdu. Kalkulacja nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego i ma charakter jedynie informacyjny. Zawarcie umowy uzależnione jest od pozytywnego wyniku weryfikacji prawnofinansowej klienta oraz ubezpieczenia pojazdu w pierwszym roku użytkowania w ramach oferty BMW Financial Services Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Szczegóły oferty są dostępne u dealera BMW Bońkowsky.